

DIRVA

THE FIELD

Nr. 38
Rugsėjis-Sept. 17, 1953
Cleveland, Ohio

Vokietijos rinkimai- Maskvos skausmas

Vokietijos rinkimai jau praeję, vokiečiai vėl grįžo prie kasdieninio darbo, ir, atrodo, su rinkimine padėtimi visi apsiprato. Tik Maskva negali tų rinkimų užmiršti ir kasdien prie jų vis dar grįžta. Grįžta greičiausia todėl, kad komunistai Vokietijoje skaudžiausiai pralaimėjo. Iš gautų ankstyvesniųjų rinkimų 5% balsų nustumė, 2% balsų skaičių ir jokios vietos parlamente nebeturi.

Mums buvo įdomu pasekti Maskvos radijo kasdieninius šauksmus dėl Vakarų Vokietijos rinkimų ir pasižymėti tų šauksmų būdingesnius tvirtinimus. Štai Maskva teigia, kad Vakarų Vokietijoje rinkimai buvo visiškai nelaisvi, kad ten buvo laimėta teroru. Rinkimų metu, esą, buvo labai daug suėmimų (nesako, kad tie suimtieji buvo agentai iš Rytinės zonos atsiųsti rinkimus trūkdėti), kad prieš rinkimus ir rinkimų metu komunistams nebuvo galima laisvai paskleisti rinkiminę literatūrą ir ta literatūra įtikinti gyventojus, koks pavojus vokiečius ištiks, jei rinkimus laimės Adenauerio koalicijos partijos. Žodžiu, rinkimai praėjė baisiam terore ir balsuotojų persekiojime — kasdien šaukia ir drauge verkšlėna Maskva. Tuos visus kaltinimus jie kartoja tokius, kokius patys stropiai atlieka Rusijoj ir kituose pavergtuose kraštuose.

Antras Maskvos šauksmo uždavinys dabar yra įtikinti kaimynines valstybes, ypač daug baimės ir bėdų turinčią Prancūziją, kad Vokietija dabar yra pačios pavojingiausios stadijoje ir jei Prancūzija nebus atydi, ji užsitrauks amžiną nelaimę. Ta amžinoji nelaimė yra Vokietijos apginklavimas. Esą, visos kaimyninės valstybės turinčios viską daryti, kad tik Vokietija neturėtų kariuomenės.

Sekantieji tuos Maskvos šauksmus pilnai supranta, kad tie patarimai kaimyniniams kraš-

tams yra ne kas kitas, kaip tik Maskvos noras ir drauge išsidavimas, kad Maskva to nori savo tikslams. Bet žinant, kokios komunistinės jėgos veikia kai kuriuose kaimyniniuose kraštuose, ypač Prancūzijoje, žinant daugelio Europos kraštų pažiūrą į prisikeliančią Vokietiją, galima numatyti, kad ir stiprios Vokietijos vyriausybės padėtis nebus tokia lengva, kaip iš pirmo rinkiminio įspūdžio galima susidaryti.

Iš porinkiminių Adenauerio pareiškimų ir pačios CDU partijos pasisakymo matyti, kad vyriausybės pasiliks visos tos pačios koalicinės partijos ir kad pirmuoju vyriausybės uždaviniu bus rūpestis spresti iki rinkimų vilkintus klausimus. O jų tarpe didžiausias vilkintas klausimas ir yra kaip tik Vokietijos ginkluotų jėgų sukūrimas.

VILTIES NAMAI

Daugelis tautinės minties veikėjų, nuširdžia savo talka, yra parėmę Vilties namų pirkimą ir įrengimą: įstodami nariais į Vilties Draugiją arba aukodami namų fondui. Daugeliui Dirvos skaitytojų mes buvome išsiuntinėję ir specialius lapelius, kuriuos prašėm užpildyti ir mums gražinti. Iki šio laiko tokių lapelių yra grįžę 451, ir visi su realia parama. Bet nemažiau kaip dvigubai tiek lapelių dar negrįžo ir jie tebėra skaitytojų stalčiuose. Kadangi Vilties namų remėjams pažadėtų dovanų padalinimą jau greit rengiamės atlikti, tai, prašome nedersti ir mums padėsit suplanuotą darbą įvykdyti.

Parama Vilties namui įrengti dar būtinai reikalinga. Štai jau ruduo, gi mes dar neturime šildymo, kurio įrengimas visam namui kaštuos netoli tūkstančio dolerių. Ir tų pinigų iš niekur kitur negausi, kaip tik iš tautinės minties asmenų, Vilties na-

mų remėjų ir draugų. Taigi mes dar kartą raginame visus Dirvos skaitytojus, kurie tik išgali, atsiminti mūsų prašymą, padėti mums baigti įrengti Vilties namą ir gražinti mums tas išsiuntinėtas korteles.

Pastaruoju metu Vilties namams savo aukas atsiuntė šie skaitytojai:

Staniškis Br., Detroit	\$2.00
Mieželis Vladas, Chicago	2.00
Juodvalkis Jonas, Cicero	2.00
Kasnis Vytautas, Chicago	1.00
V. G., Rochester	1.00
Siliūnas Bronius, Chicago	2.00
Saladzius Juozas, Rochester	2.00

Visiems aukotojams dėkojame ir tikimės, kad ir kiti Dirvos skaitytojai Vilties namą parems.

IŠ VOKIETIJOS

Kongreso atstovas Kersten, savo šeimos narių, A. Rudžio ir M. Kižytės lydimas nuo rugpjūčio 29 iki rugsėjo 2 dienos praleido VLIKo aplinkoje. Čia jis turėjo pasikalbėjimus su VLIKo nariais, Vykd. Tarybos ir Baltų Centrinės Tarybos nariais. Iš VLIKo būstinės išvyko į Muencheną. Be kitų vietovių jis numato lankytis Romoje ir Londone.

Rugsėjo mėn. pradžioje Tuebingene, Vokietijoje, įvyko Lietuvos Fronto veikėjų pasitarimas. Tame pasitarime, be Vokietijoje gyvenančių tos organizacijos veikėjų, dalyvavo iš Romos prof. Z. Ivinskis, iš Stockholmo J. Pajaujis ir JAV J. Brazaitis. Kaip mus informuoja, pasitarimo dalyviai su VLIK žmonėmis susitikti vengė.

Kaip žinia Lietuvos Frontas iš VLIKo yra pasitraukęs ir Clevelande įvykęs tos organizacijos narių suvažiavimas tą pasitraukimą yra užgires.

VISAM PASAULY

- Vokietijoje rugsėjo mėn. 10 d. pradėti dideli NATO kariniai manevrai. Dalyvauja netoli 200,000 karių.
- Šiaurės Korėjos delegacija, vadovaujama min. pirmininko Kim Il Sung, lankosi Maskvoj gauti instrukcijų ką toliau daryti. Ją pasitiko Molotovas ir Bulganinas.
- Prancūzų karinės jėgos Indokinijoje pradėjo puolimą prieš komunistus. Puolimą parengė aviacija smarkiu bombardavimu.
- Chicagoje į demokratų suvažiavimą susirinko virš 1500 atstovų. Jie mokėjo po \$100 už pietus. Dalyvavo buvęs prezidentas Truman ir kandidatas į prezidentus Stevenson. Respublikonų valdžiai padaryta daug pastabų. Šį suvažiavimą laiko demokratų ruošimosi pradžia 1956 m. rinkimams.
- Lenkijos delegacijos narys Korėjoje — Jan Hajdukiewicz, 28 metų, vertėjas, dar nepradėjęs darbo, pakeliamas į paskyrimo vietą, pabėgo ir paprašė politinio pabėgėlio prieglaudos. Tuo labai susinervino Lenkijos valdžia. Maskva, esą įsakiusi, politiniai patikrinti kitus delegacijos narius.
- Buvusi Egipto karalienė Narriman iškėlė Faroukui skrybą bylą ir pareikalavo beveik \$15,000 per mėnesį atlyginimo.
- J. T. Korėjoje pareikalavo gražinti 3,404 negrąžintus belaisvius. Jų tarpe beveik 1000 amerikiečių. Drauge pridėjo ir belaisvių sąrašą. Komunistai taip pat reikalauja neva negrąžintų belaisvių, kurių priskaiciuoja taip pat didelį skaičių.
- Ford Motor Company per 50 savo darbo metų iš viso jau pagamino 40,000,000 automobilių.
- Mossadegh, buvęs Irano ministras pirmininkas, perkeltas tardymams į saugesnį kalėjimą, paskelbė bado streiką, bet greit išalko ir po pusdienio jį nutraukė.
- Amerikos komunistinis laikraštis Daily Worker maldauja savo skaitytojų tuoj sudėti \$60,000, nes kitaip iki metų galo, neišsilaikys.
- Jugoslavija, kaip praneša jų žinių agentūra Tanjug, pasiųs ambasadorių į Bulgariją ir ministerį į Vengriją. Tuo atstatomi diplomatiniai santykiai su tais kraštais.
- Maskvoje komunistų partijos centro komiteto pirmuoju Augščiausiojo teismo pirmojo vėliava, Washington, mirus to teismo pirmininkui M. Vinson, nuleista pusiau stiebo.

Į augščiausią valstybės vietą — augščiausiojo teismo pirmininku, mirus F. M. Vinson, rimčiausiais kandidatais laikomi šie respublikonų veikėjai (iš kairės): Harol H. Burton, Earl Warren ir Thomas E. Dewey.

Ką atneš nauji Danijos rinkimai?

TRETI RINKIMAI ŠIAIS METAIS. — NAUJA DANIJOS KONSTITUCIJA. — IKI ŠIOL PIRMAVO SOCIALDEMOKRATAI, BET PASKUTINIUS TREJUS METUS BUVO OPOZICIJOL. — VILIOJA MASKVOS TAIKOS SIRENOS. — DANIJĄ KELIA DAUG ROPESČIŲ NATO VADAMS.

(Mūsų Europos bendradarbio)

Rugsėjo 22 d. Danijoje bus renkamas naujas parlamentas. Šiais metais tai bus jau antri parlamento rinkimai. Negana to. Gegužės mėnesį danų tauta turėjo dalyvauti, be to, dar ir referendumu. Tad jau treči rinkimai vienerių metų būvyje. Kaip visa tai atsitiko?

Jau seniai Danijoje buvo diskutuojamas valstybės konstitucijos keitimo klausimas. Šių metų sausio mėn. pradžioje visos penkios didžiosios partijos susitarė dėl reformų ir kovo 28 d. parlamentas priėmė konstitucijos pakeitimą, kurio svarbiausios naujosios buvo tokios:

- 1) panaikinami antrieji rūmai (Landsting) ir įvedama vienerių rūmų sistema;
- 2) vyresnioji karaliaus dukter paskelbiama sosto įpėdine, jeigu valdovo šeimoje nėra sūnaus. Ligšiol sostą galėjo paveldėti tik vyriškis;
- 3) Grenlandija, kuri buvo laikoma kolonija, paskelbiama nedaloma Danijos teritorijos dalimi, turinčia teisę dalyvauti parlamento rinkimuose;
- 4) Pakeičiami nuostatai dėl neriboto valstybės suverenumo, tokiu būdu įgalinant Danijos prisidėjimą prie tarptautinių organizacijų, kurių žinion kai ku-

riose srityse pereina suvereninės teisės.

Tuoju po ano nutarimo buvo paleisti tiek pirmieji rūmai (Folketing), tiek antrieji rūmai ir balandžio 21 d. įvyko nauji abiejų rūmų rinkimai, dar pagal senosios konstitucijos nuostatus. Vyriausias šių rūmų uždavinys buvo pasisakyti dėl naujosios konstitucijos. Gegužės mėn. pradžioje naujasis parlamentas 125 prieš 6 balsus, dviem susilaikius, pritarė konstitucijos pakeitimui. Tačiau tuo dar ne visos danų demokratijos taisyklės buvo išsėtos. Dar reikėjo atsklausti pačios tautos. Gegužės mėn. 28 d. buvo surengtas tautos referendumas, kuris pasisakė teigiamai dėl naujosios konstitucijos. Dar pasiliko paskutinis aktas, kol naujoji santvarka pagaliau įsigaliojo, būtent, reikėjo dar karaliaus parašo. Ši labiau formalinė ceremonija buvo atlikta birželio pradžioje, tad konstitucija įgavo teisinę galią. Bet tuo pačiu buvo paleistas ligšiolinis parlamentas, o rugsėjo 22 d. būsimieji rinkimai vyks jau pagal naujosios konstitucijos nuostatus. Bus renkami tik pirmieji rūmai (Folketing), nes, kaip jau sakytą, antrieji rūmai panaikinti. Ta gana sudėtinga danų demokratijos mašinerija tenka aiškinti, kodėl šiemet tauta net tris kartus iš eilės turi balsuoti.

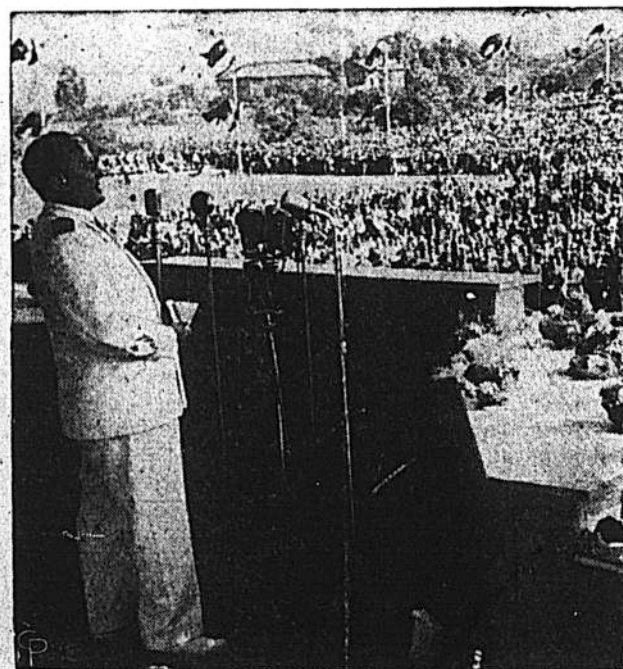
Pagal naująją konstituciją sosto įpėdininkystė atitenka 13 metų amžiaus karaliaus vyres-

nijai dukteriai Margaritai, bet oficialiai ji bus paskelbta sosto įpėdine tik 1958 metais, kai sukaks 18 metų amžiaus. Ligi tol karaliaus brolis Knudas vadinsis kunigaikščiu — sosto įpėdiniu, o Margarita ir toliau lankys paneles Zahles augštesniąją mergaičių mokyklą, nes karališkoji pora pageidauja, kad dukters gyvenimas nieku nepasikeistų. Danų demokratija ir šiuo atžvilgiu eina savaimingais keliais.

Danijos politiniame gyvenime jau kelintą dešimtmetį vadovaujama vietą užėmė socialdemokratai. Jie turi parlamente stipriausią frakciją (priešpaskutinė tautos atstovybėje 59 atstovai iš bendro parlamento narių skaičiaus 149). Bet prieš beveik tris metus, 1950 m. spalio mėn., tuometinis socialdemokratų ministras pirmininkas Hedtoftas parlamente dėl savaimės menknio (dėl sviesto racionalizmo panaikinimo) suklupo ir gavo atsistatydinti. Naują vyriausybę sudarė Ericsenas, pasirėmęs dvių dešiniojo sparno partijų koalicija: konservatorių (27 atstovai) ir liberalais (32 atstovai). Tokiu būdu ši konservatorių ir agrarų koalicija turi parlamente 59 balsus, taigi tiek pat, kaip ir opozicijoje pasiliekę socialdemokratai.

Danijoje jau nuo seno yra paplitęs įsitikinimas, kad jokia vyriausybė neišsilaikys prie valdovų, jeigu joje nėra socialdemokratų.

(Perkelta į 5-tą pusl.)

Tito, Jugoslavijos diktatorius, kalba 200,000 jugoslavų miniai Triesto likimo klausimu. Tito nori, kad Triesto miestas būtų su tarptautintas, o kraštas valdomas Jugoslavijos. Italai siekia, kad Triestas priklausytų Italijai ir reikalauja paramos iš Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos.

Pasaulyje priskaičiuojama 150,000 radio mėgėjų, siunčiančių stotijų, kurių du trečdaliai yra JAV.

Augščiausiojo teismo rūmų vėliava, Washington, mirus to teismo pirmininkui M. Vinson, nuleista pusiau stiebo.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D.Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 6-tasis Skyrius Philadelphiaje surinko \$225.00 Vasario 16 Dienos Gimnazijos namams pirkti.

Iš Londono mus informuoja, kad ministerio B. K. Balučio sveikata pamažu gerėja.

Rugsėjo 5 d. Chicagoje įvyko Lietuvių profesorių Draugijos Amerikoje suvažiavimas. Valdžia perrinkta ta pati: P. Jucaitis, M. Mackevičius, A. Plateris, S. Stankus ir I. Šlapelis.

Šiais metais suėjo 200 metų sukaktis nuo garsaus lietuvių architekto Stokos-Gucevičiaus gimimo. Iš jo kūrinių Lietuvoje, kaip: Vilniaus katedra, Verkių rūmai, ir kt. Ir komunistai Lietuvoje tą sukaktį paminėjo, bet išaiškino, kad Stokos-Gucevičius buvo beveik komunistas.

BALFo pirmininkas kan. prof. J. Končius rugsėjo 10-11 d.d. lankėsi Washingtone ir tarėsi emigracijos, šalpos ir kitais BALFo reikalais su Mr. Scott McLeod, Valstybės departamentu administratorium, kuriam yra pavesta rūpintis naujo imigracijos įstatymo vykdymu.

Tais pačiais klausimais dar kalbėjosi su Mr. William H. McCahon, užsienio šalpos reikalams direktorium, ir Mrs. Hiram Cole Houghton, valstybės sekretoriaus padėjėja.

Huettenfelde, Vasario 16 Gimnazijai nuipirkto Rensho pilies salėje, rugpjūčio 29-30 d. d. įvyko metinis Vokietijos Krašto Tarybos posėdis, kuriam dalyvavo Valdybos ir Tarybos nariai Tėvas Alf. Bernatoniš, kun. A. Keleris, J. Glemža, A.

A. Giedraitis, Dr. Rukša, A. Survila ir J. Jurkaitis bei Valdybos narys A. Venclauskas. Be to, Garbės Teismo pirmininkas St. Vyckintas, Revizijos Komisijos pirmininkas V. Sukys ir svečiai: VLIKo atstovas p. Jaks-Tyris ir Sveirijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. J. Stankus.

Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius redakcijai atsiuntė susipažinti spausdinamos enciklopedijos vieną lanką.

BALFo centro įstaigoje patalpa, kad visuomenė labai susidomėjo naujuoju imigracijos įstatymu. Kasdien į įstaigą atsilanko nemaža interesantų, be to, teiraujamasi laiškais ir telefonu apie šio įstatymo vykdymą ir dokumentų sudarymą naujiems emigrantams.

Sveicarijos Europos Pagalba (Schweizer Europahilfe) savo Tarybos posėdyje rugpjūčio 31 d. nutarė Vasario 16 Gimnazijos pilyje paskirti 15.000 DM. davaną. Pinigų pervedimo formulams atlikti šį sveicarijos organizacija Krašto Valdybai jau atsiuntė atitinkamus įgaliojimus.

I Vokietijos krašto valdybą išrinkti ir pasiskirstę pareigomis šie Tarybos nariai: Pr. Zundė pirmininkas, E. Simonaitis vicepirmininkas, J. Glemža išdėninkas, A. Survila sekretorius ir J. Lukošius narys. Kandidatais lieka p. A. Venclauskas, A. Makarskas ir Tėv. A. Bernatoniš. Į Garbės Teismą išrinkti St. Vyckintas, Dr. Rukša ir p. Ramelis, į Kontrolės Komisiją: E. Žilius, A. Petkevičius ir p. Damijonaitis.

Siuntinėliai į anapus geležinę uždangą

Neseniai buvo pasiūsta keli šimtai paketėlių su drabužiais lietuviams, gyvenantiems Suvalkų trikampyje. Jau gauta iš ten nemaža padėkos laišku, kurie įrodo, jog Amerikos lietuvių aukos yra pasiekusios mūsų tautiečius.

Dauguma laišku parašyta lietuvių kalba, kiti — lenkų, tačiau iš pavardžių ir jų turinių nesunku suprasti, kad laišku siuntėjai yra lietuviai.

Pašto ženklai ir antspaudai — lenkiški. Laiškų siuntėjų adresuose, kuriais nurodoma jų gyvenamos vietos, yra žodis "Polska", taigi pažymima, kad ta vietoje priklauso Lenkijos valstybei.

Šia proga pravartu trumpai prisiminti,

KAS YRA SUVALKŲ TRIKAMPIS.

Tai Lietuvos žemių dalis, kurią pirmiausia Nepriklausomo gyvenimo metais atplėšė nuo Lietuvos lenkai. Svarbesnėsios srities centrai yra Suvalkų ir Seinų miestai, kuriuose, ypač Seinuose, prieš pirmąjį pasaulinį karą žymiai reikšėsi lietuvių kultūrinis judėjimas.

Antrasis pasaulinis karas pakaltė Lenkijos rubežius, tačiau tos lietuviškos srities nebuvo prijungtos prie Lietuvos. Bet jų gyventojai pasiliko lietuviams.

Laike karo jie labai daug nukentėjo, nes turėjo pakelti lenkų, vokiečių ir rusų okupacijas, o dabar vėl nešti sovietinės Lenkijos priespaudą. Be seniau Suvalkų trikampį gyvenančių mūsų tautiečių, reikia manyti, kad ten yra lietuvių, kilusių ir iš kitų Lietuvos vietų. Mat, karo sukūriai išblaškė žmones iš gimtųjų namų ir daug ką privertė apsigyventi kitur.

Šiandien nesunku suprasti,

ATITAIŠYMAS

V. Rastenio laiške, atspauštam Dirvos Nr. 36 įsibrovė klaida. B. Raiba savo akcijos rašinius prieš kultūrbolševizmą pasirašinėjo ne A. Vabalkšnio, bet A. Valkišnio parašu.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos Republic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį užduotys.
Seštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Šaukite — YA. 7-7381

Prima: vakarais 6 iki 9, seštadienį 10 ryto iki 4, trečiadienį ir sekmadienį tik susitarus

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 7-9 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec.: KODIKIŲ ir VAIKŲ LIGOS
VAL: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 6-8 v. v.
šeštadienį 10 v. r. — 1 v. p. p.

IR

Dr. Jaras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antradienį ir ketvirtadienį 7-8:30 v. v.
šeštadienį 3-5 v. p. p.
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto Republic 7-1168
Buto: WABrook 5-3765

kad gyvenimas anapus geležinės uždangos yra sunkus. Apie tai nekarta buvo rašyta. Tą dabar patvirtina iš ten ateinantieji padėkos laišku. Jų turiniai trumpieji, bet keli žodžiai daug ką pasako. Štai vienas laiškas baigiamas šiais žodžiais:

"KARTI SVETIMA DUONA".

Trimis paprastais žodžiais vaizdžiai išreiškiamas visas sielvartas ir kančia. Tai prispausto žmogaus dejonė. Ji jaučiama visam laiško turini, pavyzdžiui, kad ir šiame sakiny: "Kada vilktis žūsta, kada daina virsta liūdesiu, džiaugsmas — ašaromis, ir kada nėra jokio poilsio, tai gyventi pasidaro nemalonu, sunku."

Dėl visiems gerai žinomų priežasčių nereikia laukti iš jų didelių nušikundimų ar atviro ir plataus savo gyvenimo aprašymo. Tas žodžio laisvės suvaržymas žymu ir šių kelių žodžių:

"TURTUMEM DAUG KĄ PASAKYTI, BET..."

Laiško rašėjos "bet" duoda suprasti, kad jų lūpos yra užčiauptos. Gi neturėjimas laisvės dar daugiau sunkina jų nelengvą buitį ir tuo būdu nedatekliai bei vargai dar labiau jaučiami ir darosi nepakeliami.

Tai gi tenka pasidžiaugti BALFo pastangomis, kad laiku sugebėta ateiti į pagalbą šiems mūsų tautiečiams.

Akivaizdų praplėstų šalpos akiračių tereikia skubėti į taliką BALFui. Artimui aukojimui si pavyzdį rodo patys šelpiamieji. Jie net dalinasi su kitais tuo, ką patys gauna.

"MES TUO SIUNTINELIŲ IR KITUS. PRIDENGEM, sauvosius, kupie yra tokio pat likimo", — rašo laiške.

Šis jų jautrumas artimui turi paskatinti mūsų kiekvieną, nepalyginamai geresnėse sąlygose gyvenantį, atiduoti savo auką.

Tolimesniam šalpos darbui tęsti reikalingos lėšos. Tuo tikslu

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA RENGIA SI PRADĖTI RINKTI AUKAS.

Jau organizuojamas 1953 me-

to rudens vajaus komitetas. Jo tikslas bus praveisti rinkliavą taip, kad nei vienas lietuvis New Yorko neliktų neatidavęs aukos varge esantiems tautiečiams.

Nuo New Yorko neatsilieka ir kitos vietovės. Štai viešos rinkliavos tremtinių šalpos reikalams įvyksta Brocktone, Mass., ir Detroit, Mich. Spalio mėnesio pirmomis dienomis aukų rinkėjai pasipildys tų miestų gatvėmis ir paprašys aukos ne tik iš lietuvių, bet ir iš kiekvieno praeivio.

Reikia tikėtis, kad aukų rinkimo judėjimas apims visas tas vietas, kur tik gyvena lietuvių, nes aukojimo pareiga liečia ne vienos kitos kolonijos gyventojus, bet visus Amerikos lietuvių. Vajaus pravedimas mūsų nelaimingųjų tremtinių šalpai turėtų tapti kiekvieno, kad ir mažos kolonijos kiekvienų metų pastovių papročių.

Antanas Girulis

NESILEISKITE! KELIONES...

Vasaros atostogų metu nesileisk į kelionę be PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNO, kurio pagalba bei kuriame pasaulio miestuose atsiderėjus greitai susiras lietuvių koloniją, įstaigas, organizacijas ir atskirus veikėjus. Be to, ŽINYNE rasite smulkiai išaiškintą naująjį Jungt. Amer. Valstybių Walter-McCarren Imigracijos ir Pilietybės Įstatymą, vizų gavimo ir įvažiavimo procedūrą, rasite plačiai ir suprantamai išaiškintą J.A. Valstybių mokyklų sistemą, kaip įsigyti specialybę ar patekti į pelningesnę profesiją. Turėdami ŽINYNĄ jusite, kad po ranka Jums yra viso pasaulio lietuvių įstaigos, organizacijos, visuomenininkai, profesoriai, dailininkai, muzikai, žurnalistai, rašytojai, įvairių religijų dvasininkai ir t.t. Panašaus leidinio lietuvių kalboje dar nėra buvę. ŽINYNAS būtina reikalingas kiekvienam kultūringam lietuviui. Reikalauti pas platintojus arba tiesiai iš redaktoriaus pasiūniant penkis dolerius: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

DIRVOS ATSTOVAI

į kurias galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.

Antanas Cesonis,
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Brockton, Mass.

Bačiulis A.,
9 Broad St.

Chicago, Ill.

Jonas Paplėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.

VL Pauza,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey

A. S. Trečlokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyn

Antanas Sodaitis,
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.

J. Povilaitis,
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgaila,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Paršeliūnas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada

Žukauskas Kazys,
87 Thorold Rd.

Anglijoje

Dainora Daunoras,
49 Thornton Ave.
Thornham Green,
London W. 4

Australijoje

Povilas Lukošius,
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Australijoje

P. Ambraza,
29 Elsemere St.
Kensington
Sydney

Brazilijoje

Meldutis Laupinaitis,
Caixa Postal 118
Sao Paulo

Colombijoje

K. Klatauskas,
Apartado nae 2336
Medellin

Venezueloje

c/o Cristalerias Nacionales,
Apartado 4592
Maracay
Venezuela, S. A.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Aušrelė (elementorius) Step. Zobarnas 2.25	Namai ant amelio J. Gilauda 2.00
Aukštųjų šimonių Likimas Ieva Simonaitytė 3.50	Nemunas St. Kolupaila 2.50
Anglų kalbos gramatika J. Kukanauza 2.00	Neramu buvo Laisvės Alėjoj B. Daubaras 1.50
Anglų kalbos gramatika V. Kamantauskas 1.00	Our Country Lithuania V. Augustinas 5.00
Anderseno pasakos 2.00	Po Tėvynės dangum Žodžiai vytaš Nemunėlio. Paveikslai V. Augustino 2.00
Arkiyusk. J. Matulevičiaus užrašai 2.50	Petras ir Liucija Romain Rolland 1.20
Aukso kirvis Juozas Švalistas 2.50	Pasaulio Lietuvių Žinynas Anicetas Simutis 5.00
Barabas Paer Lagerkvist 2.25	Princas ir elgeta Mark Twain 1.20
Baltasis Vilkas K. Binkis 1.00	Pirmas rūpestis Jurgis Jankus 2.00
Balutis J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Pragaro pašvalstis V. Alantus 1.50
Baltaragio malūnas K. Boruta 2.50	Partizanai už gelež. uždangos Daktaras 2.50
Broliai Domeikos L. Dovydenas 2.50	Per Klausulių ūlytėlę Liudas Dovydenas 2.20
Buriavimas ir jūrininkystė B. Stundžia 2.00	Pietų vėjelis Vytaš Nemunėlis 1.00
Didžiosios atgalios R. Spalis 3.50	Paklydę paukščiai I Jurgis Jankus 2.20
Džiaukis gyvenimu O. Swett Marden 0.70	Paklydę paukščiai II Jurgis Jankus 2.60
Doleris iš Pittsburgho Stepas Zobarnas 0.80	Petras širvojas Juozas Švalistas 2.70
Daili saulytė 0.50	Pabučiavimas J. Grušas 1.50
Gyvatų lizdas Francis Mauriac 2.60	Raudonasis siaubas Salik Vogulov 1.25
Gatvės Berniuko Nuotykių R. Spalis 5.00	Raudonasis Tvanas Ignas Seinius 5.00
Gimdytoja Francis Mauriac 1.75	Raudoni batukai Jurgis Savickis 1.50
Giesmė apie Gediminą B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	Ramybė man J. Kęsgaila 0.80
Gintariniai vartai N. Mazalaitė 2.00	Raguvos malūnininkas V. Tamulaitis 0.25
Gimtojo žodžio baruose P. Jonikas 1.50	Sudie, pone Cipse James Hilton 0.75
Gyvylių ūkis George Orwell 1.00	Šilki ir vilkai Runcė Dandierinis 1.00
Haifo pasakos I ir II dalis 2.75	Sengųjų lietuviškų knygų istorija V. Biržiška, kiet. virš. 3.00
Kazimieras Sapieha B. Sruoga 2.50	Saulės laikrodžiai Henrikas Nagys 1.00
Karoliai Guy de Maupassant 2.50	San Michael knyga I Axel Munthe 2.50
Kaip jie mus sušaudė J. Petraitis 1.80	San Michael knyga II Axel Munthe 2.50
Kuprelis Ignas Seinius 2.00	Šventieji akmenys Faustas Kirša 2.00
Kalorijo, ir doleris Vilius Bražvilis 2.00	Šventoji Lietuva Jurgis Savickis 3.00
Kryžkelės A. Vienuolis 3.50	Šventoji Inga A. Škema 2.50
Konradas Valenrodas Adomas Mickevičius 1.50	Sapnų pėdomis V. Kazokas 1.00
Keliai ir kryžkelės Putinas 2.50	Tarp žalsvų palapinių P. Kesiūnas 3.00
Kaimiečiai V. S. Reymont I-II-III-IV I ir II dalis po 3.00 III ir IV dalis po 3.50	Tėvų pasakos A. Giedrius 1.90
Kudirkos raštai 5.00	Tolimieji kvadratai J. Grišmanauskas 2.00
Kregždutė A. Rinkūnas 1.50	Tautosakos Lobynas J. Balys 3.00
Kelias į pasisekimą Grabau-Grabauskas 2.00	Tomas Nipernadis August Gailit 2.50
Lietuvių Kalbos Istorija Dr. P. Jonikas 3.00	Trylika nelaimių R. Spalis 1.25
Lyrika K. Binkis 2.00	Tarp pelių ir vyrų John Steinback 1.25
Loreta Stasius Būdasas 1.80	Tėvelių pasakos A. Giedrius 0.80
Lietuva A. Bendorius 2.75	Ugnies pardavėjas Balys Rukša 1.00
Laiškai žmonėms G. Papini 2.00	Vėlykų pasakos N. Butkienė 1.00
Lietuvių Literatūra Pranas Naujokaitis 2.00	Vidurnakčio vargonai Česlovas Grincevičius 1.50
Lietuvių Tautos Kelias M. Biržiška 3.00	Vincas Krėvė Mickevičius 2.00
Lietuvių kalbos vadovas Red. prof. Skardžius 4.50	Vaiškų knygelė M. Valančius 1.80
Lietuviškos pasakos J. Balys 2.50	Vienėr metal ir viena savaitė B. Gaidžiūnas 1.50
Lietuvių poezijos antologija J. Aistis ir A. Vaičiulaitis 6.00	Varpai skamba Stasius Būdasas 2.50
Lekučio atsiminimai (jaunimui) A. Giedrius 1.50	Vikt. Simaitis 0.75
Lietuvių archyvas Bolševizmo metal 3.00	Taupioji Vėreja 2.00
Lietuvos Valstybės Konstitucijos 0.70	Užuovėja M. Katiliškis 3.50
Lietuva tironų Pančiuose B. T. Dirmeikis ir V. Rastenis (Jonas Andrius ir Petras Svyrus) 1.50	Žmonijos likimas V. Bagdonavičius 3.50
Mažasis Lietuviškasis Angliškasis Žodynas 2.00	Žemaitė A. Vilainis 1.50
Vilius Pėteraitis 2.00	Žemaitė ir krikščionys P. Abelskis 3.50
Metūgės B. Pūkelevičiūtė 1.00	Žvaigždėtos naktys Augustaitis-Vaičiūnienė 1.00
Mėnuo vad. medaus N. Mazalaitė 2.50	Žmonės ant vieškelio Liudas Dovydenas 1.00
Mešiukas Rudnosukas Vytaš Nemunėlis 2.00	Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite DIRVA, 1272 East 71 St.

Lietuvių Prekybos Namai Chicagoje

Viena moderniausių, lietuvių vadovaujama, baldų ir namų įrengimų prekybos įmonė, užimanti per 15,000 kv. pėdų plotą.

Baldai ir kiti namų įrengimai pristatomi iki 150 mylių už Chicago be jokių primokėjimų.

TELEFUNKEN RADIO APARATAI

Europos stotims klausyti, televizijos aparatai, rašomosios mašinėlės lietuvišku raidynu.

Raudonasis ir geltonasis nuomaris

MOTTO: I touch your lips, and all at once the sparks go flying, These devil lips that know so well the art of lying...
LESTER ALLEN & ROBERT HILL

Atrodo, mielas Redaktorai, kad šiai temai būtų geriausia paskirti vieną iš kukliausių šio laikraščio kampačių ir visą rašinį surinkti mažytėmis raidėmis. Tai nėra kokia svarbi tema. Tai tik smulkios mūsų viešingumo gyvenimo akimirksnių kronika.

Visados laikiausi nuomonės, kad pagarsėjimas yra neįdomus varginantis. Ir niekad nelaukiu, kad teks pagarsėti Amerikoje, kur kiekvienas mažas žmogelis gali tik prapulti tarp New Yorko dangorėžių ar paklysti tarp Los Angeles automobilių. Bet man kitaip pasisekė. Man Amerikoje nebuvo leista nei prapulti, nei paklysti. Ir už tai turiu būti labiausiai dėkingas Čikagos "Draugui". Jau nebe pirmi metai jis apie mane gana daug parašo. Jis nepagaui vietos aprašyti visam mano pilnam gyvenimui. Jis rašo ir apie mano draugus, mano gimines, kolegas laikraštininkus, mano buvusius ir būsimus darbdavius, apie mano politines, literatūrinės bei tikrines pažinimas ir svarbiausias — apie mano vertę, mano dorą, mano talentus ir apie trūkumus bei nusikaltimus, kuriems surašyti neuztektų odos, jei tam reikalui paskerstume ir visus Texaso jaučius.

DU BIOGRAFAI

Dirvoje jau buvau paskelbęs, kad ir Draugo klausimus mieliai galėčiau atsakyti pačiam Drauge, nes negi apsimoka tuo varginti kitų laikraščių skaitytojus, kurie, jei seka mano straipsnius, tai žino, o kurie neseka, tai jokiomis mano nuomonėmis nesidomi. Bet Draugas ligšiol nepakvietė, nors seniau kun. J. Prunskis ir kviesdavo jo laikraščiu šį bei tą parašyti...

O kai vieną Draugo bendradarbį teko palaikyti aiškaus politinio nuomario (epilepsijos) reikėju, ir atsakyti duoti jo straipsniams betkokių paaiškinimus, kol tame laikraštyje bus tokia žurnalistinė higiena, tai pasigirdo atsakymai, kad, esą, nei vienas jų argumentas nebuvęs sugriautas ir todėl jų teisybė esanti dar stipresnė. Ir pasikvietęs dar naujų bendradarbių, Draugas tęsė mano biografijos nagrinėjimą. Taip įdomiai, kad man pačiam pasidarė įdomu.

Ir todėl šiandien norėjau kiek palyginti tuos biografinius duomenis, nes ne vienas Draugas kartkartėmis apie mane taip plačiai ir spalvingai parašo. Palyginimai meta daug šviesos ne tik į mano biografiją, bet ir į pačius biografus. Ir su rudenio vėjais pripučia į širdį daug gilaus, juodo liūdesio; ir dėl savo paties nelaimių, ir dėl mano biografų, kurie juk taip pat yra žmonės, turintieji tik vieną ir taip trumpą gyvenimą šioje žemėje. Ir kaip jiems negaila laiko, pagal seną J. Aisčio posakį, mobilizuoti armijas ir ruošti tolius milžiniškus karo žygius prieš vieną silpną kareivį!

Kada Draugo biografai taip nuodugniai nagrinėja mano grovybinius veiksmus ir gabiai vedą mintį, jog jei ir nebūčiau (jų tvirtinimu, nebebučiau...) komunistu, tai jau kiekvieno atveju savo žodžiais ir darbais nuolat tik Maskvai patarnauju, man pačiam pasidarė įdomu, o ką ir kaip Maskva atsiliepia apie mano žodžius ir darbus. Kiek patyrinėjęs, įsitikinau, kad ji atliepia — gana panašiai, kaip draugas.

ENKAVEDISTŲ BALSAS

Pradžiosiais metais, kai dar buvo vlikinės ELTOS redakto-

rius, agr. T. Sidžikis man prišuntė gyspažinti Vilniuje leidžiamą NKVD laikraštį, vardu "Tėvynės Balsas". Kaip patyriau, tame lietuvių kalba prirašomame bolševikų laikraštyje laikas nuo laiko palmami atskaiton laikurie mūsų politiniai emigrantai, ryškiausi antikomunistiniai mūsų veikėjai, žmonės, kurių gyvybės išlikimas ir tolesnė veikla, matyt, Lietuvos enkavedistams neduoda ramiai miegoti.

Tame "Tėvynės Balse" neradau kokių puolimų bei prieš p. Steponaitį, nei p. Stravinską, nei p. Baltį, nei prieš bet kurį iš Draugo redaktorių, bet tarp kitko radau puikių atsiliepimų prieš gen. Plechavičių, gen. Raškikį, ministrą S. Lozoraitį, prof. M. Biržišką, V. Rastę, prof. S. Žymantą, prof. J. Kaminską ir kitus. 1951 metų birželio 1 d. numeryje 11(61) radau ilgą straipsnį ir apie mane, vieną gal iš pačių puikiausių ir spalvingiausių straipsnių. Turbūt sukiškite, kad patekti į augščiautinę kompaniją man buvo labai malonu, nors gal ir neužtarnauta.

Nors tai labai asmeniškios žinios, bet jų paskelbimas gali būti kiek naujas šio laikraščio skaitytojams, kurie, bent Amerikoje, "Tėvynės Balso" negauna. Todėl čia kiek pavarginsiu to ilgo straipsnio ištraukomis. Tik šiek tiek, gerbdamas jūsų akis, sumažinsiu citatos skaičių: kaip kadaise Drauge p. Steponaitis, taip ir "Tėvynės Balsas" savo straipsniuose apie mane beveik kas penktą žodį ima į kabutes... Aišku, paniekos labui.

Tad ką rašo "Tėvynės Balsas" apie Draugą taip puikiai nupieštą bolševizmo tarną?

BUOŽES SONELIS...

"Tėvynės Balsas", net plačiau už Draugą, paduoda visą mano biografiją ir ją pradeda žodžiais: "Gimė jis stambaus buožės šeimoje..."

"Vyresnėse gimnazijos klasėse Broniukas jau žinomas, kaip palaidūnas..."

"Gimnazijoje jis įstoja į socialdemokratinę moksleivių kuopelę... Tikisi per socialdemokratų padaryti karjerą..."

"Atvažiavęs į Kauną... įlenda į kariųjų rašytojų žurnalą "Trečiąjį Frontą" ir be atodairos barsto kairias frazes..."

"Apie 1930-31 metus šis niekšelis netgi buvo pradėjęs šlietis prie kompartijos, tik iš ten gavo smarkų atkirtį ir į partiją įlįsti jam nepasisekė..."

Tr. Frontą likvidavus, jis atsisako savo "kairumo", "atgauna kvapą smetininę žvalgybą", "netgi pradeda kandžioti iš pasaly tuos žmones, su kuriais jis buvo pažįstamas..."

"Purbėgęs pas fašistus, Broniukas darosi pas juos bolševizmo ir kultūrbolševizmo žinovu..."

"Savo cinizmu, nachališkumu, beprincipiškumu šis buožės sunelis visiškai tiko įvairiems nesvarbiems darbeliams, kuriuos žvalgyba jam pavesdavo..."

"Jo straipsniai palaikiai ima vis dažniau rodytis fašistų organuose "Vaire" ir "Lietuvos Aids". Čia jis... šmeižia įžymiausių lietuvių rašytojų P. Cvirką, S. Nėrį ir kitus, nurodinėja, kad žvalgybai būtų laikas juos likviduoti..."

"Šiuo metu ištisas naktis jis praleidžia "Versalio", "Metropolio" restoranuose, plačiai švaisto pinigų..."

Kai fašistai, įvertinę jo gabumus, išsiunčia jį Paryžių studijuoti, jis ten "buvo nusius tas ir su žvalgybos uždaviniais".

"Paryžiuje, kiek žinoma, Raila daugiau lankė paleistuvystės namus, negu mokslo įstaigas..."

TARIASI SU KUNIGAIS IR LĖBAUJA...

"Grįžęs į Kauną, jis jau laikomas tikru tautininku šulu ir gauna "Lietuvos Aido" vyr. redaktoriaus pavaduotojo vietą su puikiu atlyginimu... Jis rašo čia straipsnius visokiais klausimais, jis garbina vokiškąjį fašizmą ir neapykantos seilėmis taško Tarybų Sąjungą ir jos laimėjimus. Savo literatūrine produkcija jis užverčia visą fašistinę spaudą, — jis nori prisiglemžti kuo daugiau pinigų..."

"Jis mėgsta augstą, nors ir purviną kompaniją... Su juo kasdien konferuoja fašistiniai šulai — kun. Izidorius Tamošaitis, kun. Mironas, kai kada netgi Tubelis... Dabar jis turi tiek pinigų, jog per naktis gali leibauti fašistų kompanijose". (Kada jis konferuoja ir užverčia visą spaudą savo rašiniais, jei ištisas naktis lėbauja, o dienomis juk turėtų bent truputį pamiegoti?)

"Kadangi jis dirbo ne tik Smetonos, bet ir Hitlerio žvalgybai, ties Lietuva pakibęs lyterinės okupacijos pavojus jam nebaisus, — priešingai, jis laukia laukia, kada galės pradėti atvirai tarnauti kruvinajam Hitleriui..."

HITLERIS JAM DUODA DVARĄ...

Lietuvos liaudžiai nuvertus fašistinį režimą, "Raila dumia pas savo tikrąjį viespatį — Hitlerį į Vokietiją... Dabar visos šio pasmirdusio žvalgybininko viltys sudėtos į žmogėdrą Hitlerį ir į jo ruošiamą karą..."

"Hitlerio gaujoms užėmus Lietuvą, "savo bernui Railai hitlerininkai paveda svarų darbą — jis gauna valdyti dvarą Šiaulių apskrityje". (Nuostabu, kad hitlerininkai nepagalvojo, jog tam lėbautojui būtų buvę dar smagiau valdyti Šiaulių Gubernijos alaurs bravorą!)

"Kartkartėmis jis lankosi Kaune, girtuokliuoja restoranuose su vokiečiais, o okupantų laikraščiuose dažnai plūrija hitleriškos kultūros klausimais, rašydamas labai iškilmingu tonu, skelbdamas, kad kruvinąjo Hitlerio valdžia — geriausia..."

Vėliau ir vėl "Hitlerio tarnas dumia į Vokietiją". Hitleriui virtus dvokiančiu lavonu, "sužinojęs tai, Raila graudžiai verkia".

"Paskui patraukia į Paryžių, — gal kam prireiks jo paslaugų. Juk jis — nors ir nedidelio kalibro, bet gan patyręs žvalgybininkas. Jis gali ruošti provokacijas, šnipinėti, ką reikia, apšmeižti per laikraščius..."

NEAPYKANTOS SEILĖS TĄSKO SSSR...

"DP reakinerių laikraščiuose, leistuose Vakarų Vokietijoje, Raila išvysto nemažą veiklą. Jis čia rašo atsiminimus, šmeižia tarybų valdžią, meluoja apie Tarybų Lietuvą, šantažuoja, pamargindamas savo rašinius prancūziškų dainelių žodžiais..."

"Jis ieško naujo šeimnininko... Pagaliau, toks šeimnininkas arba, amerikoniškai tariant, bosas atsirado. Raila pradėjo tarnauti naujo karo kuštųtojam..."

"Jis apsiptutojęs neapykantos seilėmis taško Tarybų Lietuvos laimėjimus. Jeigu jis galėtų, savo rankomis išnaikintų pusę Lietuvos gyventojų... Jis norėtų sukelti kuo greičiau naują pasaulinį gaisrą..."

Ir pabaigoje seka "Tėvynės Balsas" svarbi rekomendacija užsienio lietuviams: "Pats laikas kaudis doriesiems lietuviams ponus railas vyti iš savo tarpo..."

Baltį getrai...

Pereitame "Dirvos" numeryje buvo paskelbtas Chicago lietuvių radijo programų klausytojų pasipiktinimas profesorium besivadinančio Gedimino Galvos kiršinančiais "politiniais komentarais".

Rugšėjo 4 dienos "Drauge" tas pats Gediminas Galva išrėžė savo komentarus straipsnio pavidalu, pavadinęs tą straipsnį "Neaugininkime vėžio". Apie kokį čia "vėžį" jis kalba?

Pats straipsnis rodo, kad demagogijos vėžys — tai jau tikrai bujoja mūsų spaudoje; ir p. Gediminas Galva vienas iš akiškozdausiojo augintojų. Čia jis pasirodo tikru to vėžio veisglenžti kuo daugiau pinigų...

Jis mėgsta augstą, nors ir purviną kompaniją... Su juo kasdien konferuoja fašistiniai šulai — kun. Izidorius Tamošaitis, kun. Mironas, kai kada netgi Tubelis... Dabar jis turi tiek pinigų, jog per naktis gali leibauti fašistų kompanijose". (Kada jis konferuoja ir užverčia visą spaudą savo rašiniais, jei ištisas naktis lėbauja, o dienomis juk turėtų bent truputį pamiegoti?)

"Kadangi jis dirbo ne tik Smetonos, bet ir Hitlerio žvalgybai, ties Lietuva pakibęs lyterinės okupacijos pavojus jam nebaisus, — priešingai, jis laukia laukia, kada galės pradėti atvirai tarnauti kruvinajam Hitleriui..."

Todėl patiekiami čia visą eilę G. Galvos "perly ir deimantų", kad kiekvienas galėtų pats matyti, kurios rūšies vieną pasakoj minimuosius burtus tie iš jo lūpų krintantieji žodžiai atitinka...

Štai eilė ištraukų iš G. Galvos vėžio:

"Jei Vlikas, kaip vyriausias ir centrinis politinis kovotojas Lietuvai išlaisvinti, siekė nuširdaus susitarimo buvusį atstovą kvietęs net nuo savo organizacijos slenksčio tvarkyti

O KĄ RAŠO DRAUGO ŠTABAS?

Dabar pažiūrėkime, ką apie tą patį nevydoną, nuolat besitaškantį neapykantos seilėmis prieš sovietinę Rusiją ir sovietinę Lietuvą, rašo lietuviškų marijonų dienraštis Draugas Čikagoje.

Per du pastaruoju metu jis gana daug visko prirašė. Tam tikslui dirbo visas tyrinėtojų štabas: Stravinskis, Steponaitis, Gobis, Baltis, eilė kitų slapyvardininkų. Pernai, Brooklyn Vieniųbėje rašydamas Laiškus nuo Pacifiko, keliasdešimt jų gražiausių perly buvau suregistravęs. Jų tiek daug, kad iš senesniųjų ir dabar vis pasirodančių vos keliolika vaizdingesnių čia teįmanoma pateikti...

Štai, kaip manė yra aprašę ir įvertinę švelnūs ir padorūs katalikiško Draugo bendradarbiai (nebecituojų, bet mėginu jų pačių žodžiais sutraukti jų mintis):

Dezertyras - pabėgėlis iš tautinės kovos lauko, teikiantis meškos patarnavimą lietuvių tautai, kovojančiai žūtūbūtinę kovą...

Pats sau pasirašęs moralinio bankroto aktą. Smeigėjas peilio į nugarą Lietuvos partizanui. Žmogus, daugiausia duodantis progą džiaugtis bolševikams...

Bolševikinių atėjusių padugnių atmata. Buvęs ir pasilikęs raudonas. Raudonas bedievybės trubadūras. Teikiantis mūsų tautai pasalušinius smūgius į nugarą...

IR RAUDONAS, IR RUDAS, IR PAGONIS...

Agresyvus lozoraitininkų vadas Amerikoje, Tautininkų ideologijos išniekintojas. Pagonis. Profanas ir mūsų protėvių re-

lietuviškuosius politinius klausimus, p. Lozoraitis įžiliai pradėjo švaistyti popieriais, įgaliojimai, tik ne laisvinimo veiksmus. Jis padarė nusikaltimą ne vien funkcijas, kurių neturi, bet ir Lietuvos valstybinę galią bandydamas sutelkti savo asmenyje. Savo nesiskaitymais su nieku, nuolatinu užsispyrimu, tūnojomu pažeidė demokratinius pradus ir lietuvių tautos reikalus.

Ne čia vieta Vliko darbus vertinti. Tačiau ši organizacija iki šio meto turėjo ganėtinai išminties ir supratimo net su p. Lozoraitiu reikalus tvarkyti. tiesa, toje organizacijoje būta kaikiurių partijų atstovų, kurie nelyginant pigmalionai spalvas keitė ir lyg janusai kelis veidus rodė. Tačiau Vlikas visuomet liko solidaras ir ištikimas savo tikslui: pavergti lietuvių tautą laisvinti ir nepriklausomą Lietuvą atkurti.

P. S. Lozoraitis vertėsi tūnojomu ir garsinimu norint sudaryti įtakos įspūdį. Nežiūrint susitarimo su Vliku, jis paskyrė savo patikėtinius sveturi Lietuvą atstovauti. Tas reikalas te patvarkytas tik antraeilės svarbos vietose.

Naujas "tautos vadas"

Tačiau S. Lozoraitis, kuris savo rankose siekia sukurti liaudinę diktatūrą lietuviškoje tremtyje, visu žūlumu trukdo atstatyti Lietuvos pilnutinį atstovavimą Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje ir įsteigti Lietuvos atstovavimą Italijoje ir Vokietijoje.

Ar galėtų mums p. S. Lozoraitis pasiaiškinti, kodėl jis griežtai atsisakė dalyvauti siemietiniame Lietuvos nepriklausomybės paminėjime Romoje, kuriam didelį entuziazmą pavergtai lietuvių tautai gelbėti parodė ne vien Italijos atstovai, bet ir Vatikano dignitoriai? Ag mūsas naujasis "tautos vadas" turi tiek drąsos pasisakyti Lietuvos reikalui, kaip tautai padarė Italijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas?

Čia galima aiškiau pasakyti, kad p. Lozoraitis jau yra daug pakenkęs Lietuvos reikalui. Tame Romos pasitarime p. S. Lozoraitis įžiliai atsakė Vyriausiojo Lietuvos Laisvinimo Komiteto atstovams, kad jie negali rūpintis atstovų skyrimu Vokietijai ir Italijai.

Mes nerūstaujame, kad Lietuvos atstovybė prie Laterano atiteko svetimiesiems ir kad p. Lozoraitis nesugebėjo savo dipl. statuso Italijoje išlaikyti. Tačiau nei laisvė, nei pavergtieji lietuvių negali ir negalės atleisti, kad tai, kas ankščiau buvo prarasta, šiandien nesugebama atstatyti. Šis lietuviškojo darbo trūkdymas, nuolatinės derybos be reikalingų pasėkų ir nuolatinis gėdos darymas svetimųjų akyse karta turi būti tinkamai suprastas lietuvių visuomenės. Jei negalima tos ligos kitaip pagydyti, telieka operacija, kuri naudojama supuvusiems kėno narveliams išpjauti, kad sveikuosius nuo vėžio išgelbėjus.

Vlikas savo veikla įrodė ko jis vertas. Jis tegali būti papeiktas, kad leidosi į pernelyg ilgus pasitarimus su asmeniu, kuris turi pomėgius rankioti pageltusius popiergalius, kurie vietoj nuodardaus patriotizmo turi fašistinį tvaiką ir tepatarnauja mūsų tautos engėjui. Jei kas turi pamėgį rankioti popiergalius, tegul netrukdo atlikti visuotinę pareigą.

Mes nematome nei mažiausio reikalo eiti į diskusijas su šiais teigimais. Mes šiuos G. Galvos "perlus" paprasčiausiai dedame ant stalo, kaip daiktinius G.

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

Mes, lietuviškoji išeivijos studentija, Lietuvių Studentų Sąjungos JAV-se Centrinės ir Vakarinės zonos suvažiavime 1953 m. rugpjūčio 22-23 d.d. Chicagoje bendra mintimi priėmė šiuo nutarimų:

1. Tvirtai tikime Lietuvos prisikėlimu;
2. Visomis išgalėmis saugosime save Lietuvai ir jėsdosime naujų kelių, įgalinančių mus dar pilniau vystyti Lietuvos laisvės idėją, lietuviškosios sąmonės dvasios ir lietuviškosios tradicijose;
3. Savam veikime sieksime profesinio pasiruošimo ir kartu praktiškai ugdytume visuomeninę veiklą, kad išeivijos metuose tinkamai pasiruoštume tobulėsimui prisikėlusios Tėvynės gėrbiovi atstatymui, kuris pareikalaus visam pasaulyje išblaskytų tremtinių ir Tėvynės kentėjusių tautiečių vieningo kūrybinių jėgų subrendinimo;
4. Mums prieinamais būdais skleistų lietuviškosios kultūros įrodymus.

Ir demagogijos riteriai neturi teisės užginčyti mums pareikšti savo nuomonę apie šį G. Galvos pasireiškimą. O ta nuomonė geriausiai bus išreikšta vienu prisiminimu. Būtent:

Kadaise Klaipėdoje būdavo kalbama: "Mes čia turime du brolius Galvanauskus. Vienas turi gerą galvą ir baltus getrus, kitas — tik baltus getrus".

Dabar tas antrasis baltus getrus užsidėjo ant pečių ir pavadinė juos galva...

atsiektus laimėjimus ir Lietuvos laisvės mintį tarptautiniame forume;

5. Suprasdami, kad lietuvių kultūros ir tautos ateitis reikalauja visos mūsų šviesuomenės įsijungimo bendran branduoliniu kviečiame visą lietuviškąją šviesuomenę dalyvauti lietuvių studentų organizacijos gyvenime, stengiantis nugalėti ir sunkius lietuvių-anglų kalbų keblumus;

6. Reiškiame padėką Sąjungos Salpos Fondui, jo nariams ir talkininkams, už idėjų darbą ir pastangas, ir tikimės, jog šis darbas vis tobulės ir klestės;

7. Kad mūsų akademinis kelias galėtų atsiekti skaidresnio spindesio, kreipiamės į lietuviškąją visuomenę, prašydami jos dvasinės ir medžiaginės paramos. Tik bendromis jėgomis mūsų siekiai bus tobuliau įgyvendinti ir mūsų jauni keliai, grindžiami tautine ir akademinė idėja, garantuoti Lietuvos gerbūviui.

Suvažiavimo Rezoliucijų Komisija:

Vytautas Černius, Kęstutis Kudžma, Saulius Šimoliūnas

*
Romas universiteto prof. A. Leher tvirtina, kad moterys bando nusižudyti dažniau, negu vyrai, bet moterims blogiau sekasi pasiryžimą įvykdyti.

Jo daviniais, tarp 100.000 moterų atsiranda 50 norinčių nusižudyti, bet tik 6,8 (vidurkis) tai pasiseka įvykdyti. Tuo tarpu tame pačiame vyrų skaičiuje atsiranda 35,59 kandidatai į savižudžius, ir 10,77 sėkmingi nusižudėliai.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairius blankus, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Išmintinga šeimnininkė žino, kad

BALIAUS SVEČIAI PASIRENKA COKE

Jūsų svečiai — jauni ar vyresni — tikrai pamėgs ledą šaltumo Coke. Jo nepalyginamas skonis pakelia baliaus nuotaiką... palaiko linksmumą. Atsimink taip pat, kad yra lengva patarnauti Coke — ledą šaltumo ir iš butelių.

Pirkit su dėže ar bent šešis

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trademark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY

Raudonasis ir geltonasis nuomaris

(Atkelta iš 3 psl.)

ligijos falsifikatorius. Skelbėjas lietuviškos pagonybės, kurį neskiria nuo ateistinio komunizmo ir praktiškai reiškiasi žmogaus sužvėrėjimu.

Dergėjas. Nihilistas su įnirtimu. Vyras, pasižymėjęs brutalumu, barbariškumu, ciniškumu, pritivinkusia neapykanta prieš katalikų bažnyčią ir krikščionybę. Viešpatie, gražink jam bent protą, kurio jis nustojo kartu su religinio ir dorinio jausmo netekimu...

Žmogus, neturintis nei minimumo estetiškos, intelektualinės ir moralinės kultūros.

Niekad niekur mums neteko girdėti ir skaityti, kad jis nuo bolševikinės srovės ir triafrončių sąjūdžio būtų atsiribojęs, tą sąjūdį būtų kada pasmerkęs.

Vaidzuojantis tipinę nacinę kameraderiją, vadovaujantis nacine etika ir demonstruojantis spaudos chuliganizmą. Nors jau į grabą įdėtas ir palaidojamas (?) Trečiojo Fronto "didvyris", bet vis dar savo juodais žurnalistinio pirmo nuospaudos dažais, kaip koks pasibaisėtinas ligonis sutvirtina viską, ką apie jį ir Dievą nuolat rašo Draugas...

Jo veikloje Amerikoje matome tos pačios negatyvines, destruktivines akcijas brožuos, kurias jis reiškėsi Tr. Fronte Lietuvoje. Mūsų publicistikoje niekad nesame matę B. Railos pozityvumo, noro kurti, statyti, o vien tik destrukciją, griovybą, ir kitą niekinimą, bet kokio autoriteto pašalinimą, anarchijos griuvėsių paruošimą...

IR KO TIK JIS DAR NEISNĖKINO!...

Kai jis rašo apie Vliką ar Tautos Fondą, tai — "Joks Maskvos pasamdytas agentas nesugebėtų prarasti tokios pražūtingos destruktivinės akcijos, kaip ją pravedė "tautinės minties" vyras tautininkų Dirvoje". Jis nagrinėja nihilistines "metafizikos" problemas, dažnai netgi pralenkdamas raudonuosius politikus Lietuvoje... Jis išjuokia krikščioniškąją kultūrą.

Jo kurstymas prieštintis nuolatinio rusiškam imperjalizmui tarnauja ne kam kitam, o tik... bolševizmui. Jis mus kursto prieš V. Kravčenką ir kitus to tipo rusų emigrantus.

Jo šūkavimai prieš bolševizmą yra tik miglų pūtimas, jo "kova" prieš bolševizmą reiškiasi tik tuščia frazeologija. (Ir kaip to dar ligisli nepermatė "Tėvynės Balsas"?...)

Jis niekina visą mūsų tautos praeitį. Tokių mūsų praeities niekinimų verčiasi kaip tik dabar bolševikai Lietuvoje, o Dirva jiems padeda.

Jis pikta valistiškai išniekina ir išjuokia mūsų demokratinį laikotarpį ir partijas, kas atsiduoda visai nelietuviška gaida. Jo Vliko niekinimai nuostabiai sutampa su tomis bolševikų instrukcijomis, kurios dar 1946 metais buvo duotos bolševikų agentams užsienyje. Be to, jis ligisli dar negirdėtai (daugiau už Draugą ar Tėvynės Balsą) ir tiesiog skandalingai išniekina ir tautininkus, užtraukdamas jiems baisią gėdą. — ir šitos gėdos nusiplovimu tegul dabar pasirūpina patys tautininkai. (Tariant drauge su "Tėvynės Balsu", — "pats laikas visiems doriesiems tautininkams pona railą vyti iš savo tarpo!").

JIS IR DRUMSTOS PRAEITIES NUSIKALTĖS...

Tas Raila, jaunystėje turėjęs nusikaltimų (nors jo teisėjas J. Baltis dar nenurodo, kokių, kokiųose teismuose ir kokiomis baudmėmis jis buvo nubaustas,

— bet tikėkimės, kad ateityje nurodys).

Jis nėra geras patriotas, nes verčiasi neigiamomis kritikomis. Jis kalba apie laisvę, bet panašiai apie laisvę nuolat šūkauja ir bolševikai Lietuvoje, taigi, nėra įrodymų, kad toks rašytojas yra patriotas tikra to žodžio prasme. (Panaši logika būtų: — ir J. Baltis, ir enkavedistas Sniečkus, kai būna išalkę, tai abu mėgsta pavalgyti, — todėl nėra įrodymų, kad J. Baltis nebūtų bolševikas pilna to žodžio prasme)...

Tas žmogus naudoja šypseną savo drumstai praeciškai, ir tas neįrodo jo surimtėjimo. Bet jis turi turtingą žodžių rinkinį ir toks žmogus galėtų būti naudingas mūsų spaudai. (Toks, koks jis yra dabar, aišku, nenaudingas, tik vietą kitiems užima, o viską griaua, provokuoja savo kritikomis).

Ir galiausiai vienintelis teigiamas jam palinkėjimas: — "Kad tasai rašytojas bent laipsniškai keistųsi ir imtųsi darbo Lietuvos laisvinimo reikaluose". (Tik dar aiškiai nepasakyta, katra kryptimi jis turėtų keistis ir imtis darbo: ar kaip norėtų marijonų Draugas, ar kaip norėtų enkavedistų "Tėvynės Balsas"?...)

NUOMARIO PANAŠUMAI IR SKIRTUMAI

Man atrodo, kad šios ištraukos ir dviejų lietuvių kalba prirašomų laikraščių yra aiškus ir liūdnas įrodymas, jog drumstame šių dienų pasaulyje ir kai kurie lietuviški sluogsniai jau labai sunkia forma išgyvena politinio nuomario, arba epilepsijos, transus. Užėina tokia nelaimė: žmonės ima purtytis ir kratytis, išverčia akis, bet nieko neįmato, tik apsiutoja ir pradeda spjaudytis, rėkdamai ir visą svetą norėdami užreikti. Dėl vaizdumo, vienos rūšies nuomarių galime pavadinti raudonoju, kita — geltonuoju.

Palyginę šiuos "Tėvynės Balsą" ir jo Draugą išvedžiojimus apie mano biografiją ir juodus darbus, pradedant pradžios mokymais suolu, — matome, kad yra labai daug visiškai bendrų nuomonių, bet ir šiek tiek nesutarimų.

"Tėvynės Balsas", aišku, niekas nepatinka, kas nėra bolševikiška mano gyvenime, nesvarbu, ar tai būtų socialdemokratija, fašizmas, liberalizmas, pagonybė, laisvamanybė ar krikščionybė. O kas nepatinka Draugui ir jam nuomarių išaukša irgi lengvai galima atspėti...

Pats didžiausias nesutarimas yra tas, jog "Tėv. Balsas", Lietuvos enkavedistų organas, greičiausiai užginčija, kad kada nors būčiau buvęs bolševiku ar jų išgama: esą, prieš dvidešimtį su viršum metų tik neva "bandęs" prie kompartijos "slieitis", bet iš karto buvęs atstumtas. O Draugas, — tėvų, tiksliau gal sakant, mano įpykusių patėvių marijonų organas, — daug kartų įrodinėjo, kad buvau bolševikas ir kad viską visuomet dariau ir darau, kaip tikras bolševikas.

"Tėv. Balsas" prisipyręs kelis kartus kartoją, kad per išties du dešimtmečius taškiausi neapykantos seilėmis prieš Sovietų Rusiją ir jos laimėjimus, kaip ir daugiausiai nei dešimtmetį niekinau Sovietų Lietuvą ir jos laimėjimus. O Draugas prisipyręs kartoją, kad viskas, ką tik rašau ar darau, yra šventiausių ir visų visokių lietuviškų vertybių išniekinimas, pasalinimas smūgis tautai į nugarą, nuolatinis ir neabejotinas tarnavimas Maskvos siekimams. Maskvos duoty instrukcijų smulkmeniškausias vykdymas.

Taip ir norėtųsi pasakyti: — Draugai ir Reverendissimės, iš-

siaiskinkite dėl to bent vieną kartą tarpusavyje!

BET ABUDU VIENODAI REIKALAUJA ISVYTI...

Tad čia jau ir man truputį nebeaišku.

Bet tikiuosi, kad Draugo štabo bendradarbiai greit ir tą paslaptį savo liudžiai išaiškina: — Maskva, mane koliodama, tyčia taip gudriai daro ir miglas leidžia. Iš tikrųjų, tai Draugas pasakys teisybę ir jo kilnūs kunigai redaktoriai užanspauodus savo prielaidomis. Kai tik man čia nusibos lėbauti Amerikos fabrikuose ir rungtis dėl Vliko, dėl pagonybės ar krikdėmy višpatavimo ir kai čia jau niekam nebebūsiu reikalingas, tai Maskva mane persikvies į plačiąją tarybinę tėvynę, kur jau dabar už pasidaravimą man ten ruošiamas stalas su ikrais, ir keptais karveliais, ir vorkos galonu priedo...

O šiaip kitais klausimais, ypač dėl mano moralinės, žmogiškosios, literatūrinės ar intelektualinės vertės, — tai "Tėv. Balsas" ir jo Draugo nuomonės bei jų išsireiškimų būdai visiškai sutinka. Visiškai sutinka ir bene pagrindiniai jų straipsnių tikslai: "Tėvynės Balsas" smarkiai ragina visus doruosius lietuvius, tokį poną railą ko greičiau vyti iš savo tarpo, — o Draugas ragina išmesti mane už lietuviškos visuomenės ribų ir jau kelis kartus, ypač jautriai ragino tautininkus, kad jie ko greičiau nusiplautų nuo tokios gėdos.

O, jeigu taip staiga Ponas Dievas jau rytoj mane iš tikrųjų įkisti į grabą, — kiek džiaugsmo būtų jiems visiems abiem!

GERAS J. E. HOOVERIO PATARIMAS

Man betgi "Tėvynės Balsas" ar kitos bolševikinės spaudos plūdimai visuomet patikdavo ir tebeptinka. Jie man parodo, kad kaip lietuvis eju ir tebeinu gal ne pačiu blogiausiu keliu. Jeigu jiems dėl mano žodžių ar veiksmų taip skauda ir taip pikta, tai matyt, kad gal ne visai veltui tam praleidžiu tūkstančius savo poilsio ir nemiego valandų, kurių tiek nedaug lieka nuo kasdieninio darbo už kasdieninę duoną. Jau per ištiesą trylika pastarųjų lietuviškos rezistencinės veiklos metų nei viena mano gyvenimo diena nebuvo apmokėta lešomis, surinktomis iš visuomenės aukų Lietuvos laisvinimo reikalams...

Turiu įspūdį, kad man vis daugiau pradės būti naudingi ir Draugo straipsniai. Dėl to, jog jie man ir ne man vienam ima rodyti, ligi kokio nuostabaus pamišimo rieda pakalnė lietuviškoji mintis ir tautinė sąžinė, ir kokių stambių pastangų turėjusi dėti, idant mūsų laisvės kovų moralinis turinys nebūtų supildytas iš vidaus, idant parneštume Tėvynei ir visų mūsų vaikams skaidresnio atgimimo įnašą, o ne patį bjauriausią iš visų suniekėjimų — suniekėjimą Dievo vardan.

Man atrodo, jog šia prasme Draugas vis daugiau padeda įvertinti mano ir mano bičiulių kelią. Jei vieną dieną per neatgarmą jis man pasakytų kokią komplimentą, dabar imčiau rūpintis, ar kur nebūsiu paslydęs... Nemanykite, kad tai stumia į nesveiką išdidumą. Prityręs ir išmintingas žmogus, FBI direktorius J. E. Hooveris neseniai taip pat išsireiškė: "When certain elements cease their attacks on me, I'll know I'm slipping" (žr. TIME, 21 psl., 1953. IX. 7).

ACIO!...

Vienas iš pačių beviltiškiausių Draugo epileptinių autoritetų,

Šiauliai tinka Pabaltijo sostine

Vienas didžiausių latvių laikraščių "LAIKS" New Yorke idėjo straipsnį "Sostinė kur nors tarp Joniškio ir Lielvircavo". Straipsnis atpasakoja lietuvių ir estų politikų ir visuomenininkų pažiūras Baltijos valstybių federacijos klausimu. Iš lietuvių pusės išreikštas abejojimas, ar visų trijų Baltijos tautų federacija esanti galima, nes estai orientuojasi į savo brolių tautą — suomių. Todėl reikėtų jau dabar svarstyti ir kitą versiją — tiksliai Lietuvos ir Latvijos federaciją. Tuo atveju išskyla bendros sostinės klausimas. Vienas žurnalistas pasisakęs, kad reikėtų pagal JAV (ir Austrijos), pavyzdį įsteigti naują sostinę kur nors Lietuvos ir Latvijos pasienyje.

Latvių-Lietuvių Vienybės biuletenis "Aistija" dėl to taip samprotuoja:

— Ryšium su minėtomis diskusijomis atsiminkime dar tautinė LLV aktyviųjų veikėjų iškeltas nuomones ir sumanymus lietuvių ir latvių bendros sostinės klausimu.

Suvienuota Lietuva ir Latvija būtų ne tarptautinė, bet tautinė valstybė, nes lietuviai ir latviai yra brolių tautos su bendra istorija ir bendrais tautinės kultūros pagrindais. Suvienuota valstybė sustiprintų mūsų tautinę sąmonę ir tautines pajėgas. Mūsų dienų Jugoslavija, kurioje suvienytos trys giminingos slavų tautos, gali būti tam pavyzdžiu. Suvienuota Aistijai turėtų būti, žinoma, įieškoti ir bendrą sostinę. Nėra abejonės, kad statyti visai naują sostinę tuščioje vietoje "tarp Joniškio ir Lielvircavo" ir tuo pačiu pertvarkyti visą istorijos bėgą išaugusį kelių tinklą nebūtų racionalu.

Sostinė turi būti parinkta viename iš jau esamų bendrai senai artimiausių centrų. Senai artimiausi miestai yra Klaipėda ir Liepoja, Šiauliai ir Mintauja, mažesni centrai Mažeikiai, Bauskė, Biržai. Daugavpilį praleidžiam, nes jis yra per arti rytų sienos. Svarstant kiekvieną iš minėtų miestų atskirai, visų pirma mūsų dėmesį atkreipia Šiauliai dėl sekančių svarbių priežasčių: 1) Šiauliai yra pačiame pusiaukelyje ant susisiekimo ašies Vilnius/Kaunas — Šiauliai — Mintauja — Ryga.

2) Šiauliai yra didžiausias geležinkelio mazgas visoj Baltijos valstybių teritorijoje. Šiaulius kerta sekančios tarptautinio susisiekimo magistralės: a) Berlynas — Šiauliai — Ryga — Talinas — Helsinki, b) Varšuva — Kaunas — Šiauliai — Ryga — Talinas — Helsinki, c) Berlynas — Šiauliai — Ryga — Petrapilis, d) Berlynas — Šiauliai — Ryga — Maskva. Iš Šiaulių kaip centro lengvai pertvarkyti visas krašto geležinkelio susisiekimo linijas. Šiauliai guli ne tik ant Vilniaus — Rygos ašies, bet ir ant Klaipėdos — Daugavpilio ašies. Jei sujungtume Biržus su Krustpiliu ir Mažeikius su Skrunda ir toliau su Kuldiga, galima nutiesti dar sekančias vidaus tolumo susisiekimo linijas: Šiauliai — Ventspilis, Šiauliai — Gulbene, Šiauliai — Abrenė, Šiauliai — Zilupė. Iš Šiaulių kaip centro galimas vidaus geležinkelio susisiekimas 18 kryptimis.

3) Šiauliai yra artimiausias miestas bendros Lietuvos ir Latvijos erdvės viduriui (Panevėžys).

4) Šiauliams tapus bendra sostine, visos Lietuvos gravitacijos centras pasistūmėtų šiaurės kryptimi, arčiau Latvijos sienos. Dėl istorinių priežasčių dabar Vilnius ir Kaunas yra dukart toliau nuo Latvijos sienos kaip Ryga nuo Lietuvos sienos. Dabar Lietuva ir Latvija geopolitiniškai "nukreipė viena kitai nugaras" ir kėlė gravituoja tiesiog priešingomis kryptimis. Šiauliams tapus didmiesčiu, ši padėtis pasikeistų.

5) Iš aščių vienybės idėjos išplaukia pagėdavimas bendrą sostinę pastatyti stačiai žemaitijoj. Žemaičiai kuo ilgiausiai gynė tautinę dvasią. Ir geografiniai žemaičiai buvo senųjų aščių genčių vidury. Arti Šiaulių gal ir įvyko garsios Saulės kautynės, kur žemaičiai ir žemgaliai nugalėjo kryžiuočius.

Šiauliai būtų bendroji sostinė. Vilnius liktų ir toliau Lietuvos sostinė ir Ryga — Latvijos sostinė. Vilniui kaip aščių tautos istorinės praeities simboliui, kaip 600 metų sostinei su žymiais istorijos ir meno paminklais ir su ypatingai gražiomis apylinkėmis būtų ir toliau skiriamos ypatingos reprezentacijos funkcijos. Mintaujos dar kartą atstatomoji pilis (didžiausias pastatas Baltijos valstybės) galėtų būti įrengta kaip Aistijos prezidento vasaros rezidencija. Rygos kaip visos Aistijos didžiausio, plačiausio ir geografinės padėties atžvilgiu reprezentatyviausio miesto reikšmė bendrojo valstybės irgi padidėtų, nes jo užnugaris būtų platesnis.

Don't pity me! Don't pity me! Give me your lips, the lips you only let me borrow, love me tonight and let the devil take tomorrow... I know that you must have my kiss, altho' it dooms you, tho' it consumes you, — my kiss of fire!

Bronys Raila

BRANGŪS LIETUVIAI IR LIETUVĖS

Jūsų nepertraukiamas duosnumas sudarė mums galimumą per devynis metus šelpti tremtinius, kuriuos Antrasis Pasaulinis Karas įstūmė į vargą. Ne mažas dalis tremtinių, kaip žinote, įsikūrė Amerikoje ar kitose kraštuose. Tačiau apie dešimt tūkstančių nelaimingųjų, ne dėl jų pareinančių priežasčių, turėjo likti Europoje tremtinių būklėje. Jų gyvenimas, kaip patyrėt, yra sunkus ir be artimo pagalbos veik neįmanomas. Todėl Bendrasis Amerikos Šalpos Fondas negali nematyti šių mūsų tautiečių sunkaus likimo ir neišgirsti jų pagalbos šauksmo.

Neabejojame, kad kiekvienas Amerikos lietuvis, tiek čia gimė, tiek senieji, tiek naujieji ateiviai, supranta tos pagalbos reikalingumą. Todėl kreipiamės į visą lietuvišką visuomenę, prašydami vėl ištieti duosnią ranką mūsų broliams. Visose vietovėse, kur tik lietuvių gyvenama, pravėskime rinkliavas pinigais ir rūbais.

Į šią talką kviečiame visas partijas, BALFo skyrius ir apskritis bei visas kitas organizacijas. Darnia, sutartina ir bendra talka sėkmingiau ir geriau atliksime mums priklausomą pareigą, išplaukiančią iš žmoni-

kumo ir tėvynės meilės jausmo.

Be šalpai reikalingų lėšų, nemaža jų reikės ir naujai imigracijai praversti. Ji, kaip žinote, anktyvesnių mūsų pranešimų spaudoje, netrukus turi prasidėti. Jau dabar tenka rūpintis, kad naujai atsiradusiais galimais atvažiuoti į Ameriką galėtų pasinaudoti kuo didesnis skaičius mūsų tremtinių.

Visa tai verčia mus sukrusti iš naujo. Su artėjančiu rudeniu įsitraukime į darbą ir parodykime savo jautrias širdis. Suplaukusios aukos palengvins nelaimingųjų dienas, ir suteiktoji pagalba padės kūdikiams, vaikams, paliegiams, ligoniams bei seneliams nugalėti žiemos šalčius, ligas ir gyvenimo rūpesčius.

BALFo Direktoriatas ir Valdyba

Ar jau

įstojai į

V I L T I E S

draugiją?

Geriausai sveikinimai visiems mano draugams!

JOSEPH W. KOVACH

Miesto tarybos narys 28 apylinkei

KANIDDATAS PERRINKIMUI

PIRMINIAI RINKIMAI RUGSEJO 29, 1953

TIE ŠAUKIMAI, KURIE

PRANEŠA GERAS ŽINIAS!

● "Aš jau namie!" Yra puiku tai išgirsti. Yra puiku tai ir išgirsti. Taip... kai Jonas grįžta namo, geros žinios keliauja greitai ir geri linkėjimai tuoj pasigirsta... per telefoną.

Jūsų telefonas turi svarbią reikšmę tuose laiminguose momentuose. Jūsų namų telefonas yra tikras laimės pirksnis... už mažiau kaip centą į valandą!

Dažniausiai tas centas už valandą įskaito 15% valstybės mokesčio vietiniam patarnavimui. (Už ilgus distancijos šaukimus virš 24 c. jūs mokate 25% taksų... daugiau kaip už brangenybes!)

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

JUK NIEKUR NĖRA

tikrai nėra visoje Amerikoje tokio pasirinkimo prekių pav.: lietuviškų meno kūrinių, tautinių drabužių, rankdarbių - taktelių, kaklaraščių, paduškelių. Medžio dirbiniai-kryžiai, vargo mokykla. Odos dirbiniai su Kauno, Vilniaus vaizdais. Piniginės, albumai. Gintaro apyrankės, karoliai, broškutės ir kt. Iš Europos atgabentos šios prekės:

Radio, foto aparatai. Siuvalmos, rašomos mašinėlės su lietuviškais ir kitų kalbų raidynais. Plunksnaočiai Pelikan, Montblack, Osmia — 14 karatų aukso ir platinos. Šveicariški laikrodžiai Cyma ir kitokių firmų. Ir visa eilė kitokių prekių, juk visų išvardinti neįmanoma. Taigi prašome kreiptis ir įsigyti: J. Karvelis Comp., 3249 ir 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., tel. DANube 6-1136 ir YARD 7-0677. (52)

Seniausias ir gražiausias lius truočias lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Įsteigė kompozitorius A. VANAGAITIS. Kaina metams \$3.00. Susipažinti siūloma dovanai. 6755 So. Western Ave. Chicago 36, Ill.

Redakatoriaus žodis

LAISVĖS KOVŲ INVALIDAI

Darbo dienos šventės savaitgalįje Clevelande lankėsi Lietuvos Nepriklausomybės Karo Invalidų vadovybės nariai: Br. Tvarkūnas, J. Kiaunė, A. Algelis. Drauge su jais, iš Philadelphia, buvo atvykęs ir Karo Invalidams Remti Komiteto pirmininkas prof. J. Puzinas. Clevelande jie turėjo pasitarimą su gen. VI. Nagiu-Nagevičium, invalidų globėju. Ta pačia proga jie aplankė Lietuvos valstybės prezidento Antano Smetonos kapą ir padėjo vainiką. Invalidų reikalais jie tarėsi ir su vietinio Ramovės skyriaus vadovybe. Skyrėsi vadovaujama gen. Talat Kelpša.

Dirvos redaktorius, kad ir trumpai, bet su visais svečiais turėjo progos pasikalbėti ir patirti mūsų laisvės kovų invalidų aktualiausias reikalus. Daugiausia informacijų suteikė Lietuvos Nepriklausomybės Karo Invalidų Sąjungos pirmininkas Br. Tvarkūnas. Jis yra netekęs 70% sveikatos, bet savo judrumu, noru padėti laisvės kovų draugams ir giliu tikėjimu Lietuvos laisvę, pralenkia ir daugelį jaunuolių. Tai stipri mūsų kaimo atžala, nesugadinta miesto rafinuoatumo, paprasta, nuosirdi.

Iš informacijų paaiškėjo, kad šiuo metu laisvame pasaulyje yra likę tik 22 Nepriklausomybės kovų karo invalidai. Ir jų 17 gyvena Jungtinėje Amerikos Valstybėje, 3 yra likę Vokietijoje, 1 Austrijoje ir 1 Kanadoje. Likusieji Lietuvoje, kaip kovų dalyviai prieš komunistus, greičiausia, visi bus jau sunaikinti. Jie ir pirmoje komunistų okupacijoje, kuri truko tik vienerius metus, buvo pirmieji taikiniai. Gi dabar jau eina devintasis vergijos metas.

Ateinančiais metais ta garbinga organizacija mini 30 metų sukaktį. Ir jų kelionės tikslas į Clevelandą, ir čionykščiai pasitarimai, kaip tik daugiausia ir liktų būsimą sukaktį. Ją, kiek tik sąlygos leis, norima garbingai atšvęsti, patiems prisiminti Lietuvos Nepriklausomybės kovas ir Nepriklausomybės palaimą mūsų tautai, bet taip pat giliai atsikreipti į mūsų visuomenę, kad Lietuvai laisvės būtų energingiau, planingiau ir vieningiau siekiama. Ypač ta proga atsimintinas mūsų jaunimas, kuris jau nevisad anais laisvės kovas atsimena.

Lietuvos Nepriklausomybės Karo Invalidų Sąjunga buvo įsteigta 1924 metais Kaune, Steigiamojo Seimo rūmuose. Tada, ir pirmąjį suvažiavimą buvo atvykę 155 karo invalidai. Gi dabar, švenčiant 30 metų sukaktį, jei ir visi būtų sveiki, daugiau kaip 22 negalėtų susirinkti. Bet ir tie 22 išskirti nepaprastai didelių atstumų. Tai gi ta sukaktį turėtų minėti tie, kurie įvertina Nepriklausomybės kovose pralietą kraują ir pakeltas aukas, kurie ryžtasi reikalui esant, pasekti jų pavyzdžiu — Lietuvai aukoti viską.

Mes anksčiau esame kelias atvejais kreipęsi į skaitytojus ragindami, kad dauguma mūsų karo invalidų, esančių laisvajam pasaulyje, yra netekę tarp 60 ir 75% savo sveikatos. Vieni iš jų dar šiaip taip sau pragyvenimą užsidirba, bet kiti reikalingi paramos. Visuomenė ir tuos atsišaukimus, kurių vieni buvo paskelbti pačios invalidų vadovybės, kiti jų padėtį gerai žinančių, susilaukė atgarsio. Kaip pirmininkas Br. Tvarkūnas informavo, iki šio laiko visuome-

Mums rūpimi klausimai

— Ką tik į Amerikos Jungt. Valstybes, gavęs lankytojo vizą, atvyko mano 19 metų brolis. Ar privalės atlikti karinę prievolę Jungt. Amerikos kariuomenėje, jeigu jis pasiliks šiame krašte kaip mano svečias ilgiau negu 1 metus?

— Pagal 1952 metų Visuotinio Karinio Parengimo Aktą, visi vyrai, sulaukę 18 metų, iki 26 metų privalo registruotis vietinėse pašaukimo įstaigose, bet tik piliečiai ir priimtieji pastovybos apsigyvenimui galės būti iškviesti apmokymui. Jūsų brolis, kaip lankytojo teisėmis atvykęs svetimšalis bus paskirtas į specialią kategoriją 4-C, ką reikšia "svetimšalių registracija".

Tačiau jei jis pasiliks šiame krašte ilgiau negu metus, jis bus iš naujo perregistruotas ir paskirtas į atitinkamą pašaukiamųjų grupę jei jis prieš tai nebus padavęs specialų prašymą vietinei šaukimo įstaigai taip vadinamą "Application by Alien for Relief from Training and Service in the Armed Forces". Prašymą patenkinus, jis nebus kvičiamas karinei tarnybai, bet taip pat jis niekad negalės gauti Amerikos pilietybės ir niekad negalės išvažiuoti iš šio krašto būdamas tikras, kad jis bus vėl į jį įleistas.

— Aš pamečiau savo "Alien Registration Card". Neseniai patyriau, kad šią kortelę reikia visą laiką nešiotis su savimi. Ar tai tiesa, ir jei taip, kur aš galėčiau gauti naują kortelę?

— Pagal naująjį Imigracijos ir Tautybių Aktą visi svetimšaliai, sulaukę daugiau kaip 18 metų, privalo visą laiką prieš save turėti savo tapatybės dokumentus. Naują kortelę jis gali gauti artimiausioje Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigoje, kur privaloma užpildyti forma "Application for an Alien Registration Card", patvirtinant, kad senoji kortelė buvo pamesta. Užpildę aplikaciją ir gražinęs ją įstaigai drauge su \$5, pabauda, jūs gausite naują kortelę. Pažadautina, kad kur nors pasižymėtumėte savo registracijos numerį, kas pakartotino pametimo atveju paskubintų naujos kortelės gavimą.

— Aš esu svetimšalis, priimtas į šį kraštą pastoviam apsigyvenimui ir tikiuosi netrukus tapti piliečiu. Šią vasarą turiu vykti į užsienį biznio reikalais ir norėčiau užsitikrinti reikalingus dokumentus, kad nebūtų jokių susitrukdyimų grįžtant.

— Jūs privalote gauti sugrįžimo leidimą. Šis leidimas įgavus jį sugrįžti be naujos vizos. Šis leidimas gaunamas artimiausioje Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigoje. Ten privalote užpildyti specialią aplikaciją, pridėti nuotrauką ir \$10 money order. Visa tai turi būti atlikta ne vėliau kaip 30 dienų prieš jūsų išvykimo dieną. Paprastai leidimas išduodamas be jokių kliūčių įsitikinus, kad svetimšalis buvo teisėtai į šį kraštą atvykęs, kad jo prašymas yra tiksliai užpildytas ir kad jo išvažiavimas nebus kenksmingas Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Leidimas galioja neilgiau kaip vienerius metus, bet gali būti pratęstas.

Nors leidimas ir atstoja vizą, visi kiti formalumai svetimšalio laukia, kaip jam atvykstant pirmą kartą.

— Jūs parėmė \$3182.00 auką. Dalis tų pinigų išleista būtinoms pašalpoms, bet dalis laikoma tam laikui, kada gali prisieiti vieną ar kintą kovų draugą būtinai parėmti. Visuomenė ir toliau raginama mūsų laisvės kovų invalidus kuo tik kas gali remti ir lengvinti jų gyvenimo kelią.

Jei esate užsiregistravęs Selective Service įstaigoje jūs privalote prieš išvykdamas gauti iš jų leidimą.

— Prieš ketverius metus, imigruojant į šį kraštą, aš ir mano vyrais, Amerikos konsulate, turėjome patiekti savo pirštų nuospaudas, tačiau mūsų 10 metų sūnui tada nereikėjo. Dabar kažkas pastebėjo, jog ir sūnus turi būti atliekęs šią ceremoniją. Ar tai teisybė?

— Naujasis Imigracijos ir Tautybių Įstatymas reikalauja, kad visi svetimšaliai nepilnamečiai, sulaukę 14 metų privalo būti užregistruoti ir nuospauduoti. Todėl jūsų sūnui, sukačius 14 metų — nedaugiau kaip 30 dienų po jo gimtadienio, jūs privalote su juo nuvykti į artimiausią Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigą ir jį užregistruoti bei duoti jo piršto nuospaudą.

Jei Imigracijos ir Naturalizacijos įstaiga yra toli, šie formalumai gali būti atlikti artimiausioje pašto įstaigoje. Jei Jūs sūnus yra vyresnis kaip 14 metų, šį reikalavimą turit įvykdyti tuoj pat.

— Esu jūrininkas, ilgus metus ištarnavęs Amerikos Prekybos Laivynė. Visada troškiau būti JAV piliečiu, bet kai 1951 metais padaviau prašymą, paaiškėjo, kad 1950 metų priimtuoju įstatymu, jokios pirmenybės tuo atveju neturiu. Girdėjau, kad naujasis Imigracijos Įstatymas šį nuostatą pakeitė. Ar tai tiesa?

— Tiesa. Naujasis įstatymas nurodo, kad jei jūrininkas yra ištarnavęs Amerikos laivynė penkis ir daugiau metų, ir jei ši tarnyba buvo baigta dar prieš 1953 rugsėjo 23 dieną, jis gali gauti pilietybę pasinaudodamas lengvatomis, jei jo prašymas bus paduotas dar prieš 1953 gruodžio 21 dieną.

Jei jūs priklausote šiai kategorijai, jūs turite neatidėliojant prisistatyti artimiausioje Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigoje ir paprašyti prašymo Formos N-400 (Application to File Petition for Naturalization) ir Formos N-400B specialios formos priedelis kandidatuojantiems jūrininkams. Kai šios formos bus

priimtos, jūs tada galite paduoti formalų prašymą-peticiją. Peticijai įteikti Jums paskiriamas specialus priėmimo laikas. Tuo atveju, jei paskirtu priėmimo laiku jūs būnate jūrose, privalote įstaigoje prisistatyti, kaip tik sugrįžite. Atsiminkite, jog jūs turite laiko tik iki 8 m. gruodžio pabaigos.

— Mano dėdė ir teta Europoje prašo pagelbėti jiems atvykti į Jungtines Valstybes. Teko patirti, kad pagal naująjį Imigracijos ir Naturalizacijos įstatymą jie turi kvotos pirmenybę. Ar tai tiesa, ir jei taip, kokius dokumentus turite jiems parūpinti?

— Nelaimei, jūs buvote klaidingai informuoti. Įstatymas leidžia keturias pirmenybių rūšis. Pirmą: profesionalams svetimšaliams, kurių darbas Valstybės Prokuroro nuomone, būtų naudingas JAV. Antra: Amerikos piliečių tėvams ir trečia: JAV priimtų svetimšalių vyrams arba žmonoms, bei vaikams. Sauginė pirmenybė duodama ir Amerikos piliečių broliams ir seserims bei vaikams, kurie yra vyresni kaip 21 metai amžiaus. Dėdės ir tetos, ar tai JAV piliečių ar teisėtai įvažiavusių, nėra traukti į jokią pirmenybę grupę ir todėl turi imigruoti normalia tvarka.

Common Council

Jūsų knygų rinkinys nepilnas, jeigu ten nėra Igno Seiniaus

RAUDONOJO TVANO šis veikalas pirmiausia pasirodė švedų, suomių ir danų kalbomis ir skandinavų kraštuose sukėlė didelį susidomėjimą. Lietuviškoji paties autorius parašė laida taip pat yra labai šiltai sutikta ir plačiai komentuojama.

Knyga turi 328 pusl. Išspausdinta gerame popieriuje. Viršelio apdaila — dail. P. Lapės. Kaina \$3.50.

Galite įsigyti Dirvoje, pas knygu platintojus arba rašykite tiesiai šiuo adresu:

Stepas Zobarskas,
85-42 91 Street,
Woodhaven 21, New York.
(42)

LIETUVIŲ DIENOS

Ilustruotas mėnesinis žurnalas, leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis, užsiskaitytiems visiems.

"Lietuvių Dienos" duoda kiekviename numeryje per 40 puslėnių, įdomių ir aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo ir veiklos.

"Lietuvių Dienų" kiekviename numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių, beletristikos ir informacinės medžiagos iš pasaulio lietuvių gyvenimo.

"Lietuvių Dienos" turi angliską skyrių, parašai po nuotraukomis duodami abiems kalbomis, todėl šis žurnalas priimančias ir čia gimusiems bei kitataučiams.

"Lietuvių Dienų" vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai, prisituntus savo adresą. Metinė prenumerata 4.00 dol. Administracijos adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

TUOJ ĮSIGYKITE

Balio Gaidžiūno
knyga

VIENERI METAI IR VIENA SAVAITĖ

Šioje knygoje, prisiminimų forma, vaizduojami 1940 ir 1941 vergijos metai Lietuvoje.

Knyga 182 psl. Kaina 1.50 dol. Knyga gaunama: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Pavergtoje Tėvynėje

DAUGIAUSIA PRAGYVENOM APIE ŠIAULIUS...

1945 metais, sovietų gaujoms artėjant, palikau Pr. Eylau ir bėgau kartu su kitais prūsų vokiečiais link Karaliaučiaus. Tačiau Karaliaučiu pasiekti tik mažai kam pavyko. Vieną ankstyvą rytą pasigirdo moterų ir vaikų klyksmas, kad rusai jau čia. Ir mane šurpas nukrėtė, kai pamaciau keliu važiuojant sovietinius tankus: per pabėgėlių vežimus, gyvulius ir žmones, o kulkosvaizdžiai žėrė ugnį į kairę ir į dešinę. Pervaziavus ruožą, visi aplinkės kaimų būdai, o ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo. Į sesers laiškus B. neatsakydavo, bijodamas, kad ir ji su šeima neištrėmtų, tačiau tam visą laiką ruošėsi ir lagaminai su būtiniausiais reikmenimis buvo paslėpti. Ar sovietai patyrė, kad jo sesers vaikai partizanavo, nežinia. Jis visą laiką darė žygius, kad jį perkeltų tarnybai į Kauną, ten manydamas galėsias užtuoti savo praeitį ir ilgiau išsilaikyti nuo trėmimo. Ir bendrai, iš visų aplinkės kaimų būdai, o ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo.

Rusų kolonistų buvo tik Šiaulių mieste. Kaimuose po kelias šeimas gyvena seni rusų kolonistai, kurie vietos gyventojų buvo nemėgiami, nes tai buvo NKVD akys ir ausys. Apie lietuvių, pabėgusių į vakarus, buvo žinoma. Kartą vakarais moteris gavo laišką iš Amerikos, kuriame buvo rašoma, kad jos giminaitis, buvęs tremtinys, rengiasi grįžti Lietuvon. Žmonės apgailestavo, kad vis tik esama kvailių, kurie nori parvykti "sovietų rojūn", kai iš čia milijonai žmonių viską atiduotų, galėdami pabėgti į vakarus.

Kyšininkavimas buvo labai didelis. Žmonės, kad apsisaugojus nuo ištrėmimo, veždavo į Šiaulius kompartijon maisto produktus ir pinigų, tačiau tai mažai žmonės mirė masiniai ir buvo pakasami bet kur. Tuo metu pasklido Rytprūsiose kalbos, kad anoje pusėje Nemuno, Lietuvoje, galima rasti prieglaudą ir maisto. Nors ir netikėjau, bet norėjau patikrinti paskutinį kartą išsigelbėti iš bado mirties. Ir taip 1947 metų vidurvasarį pėsčiomis, naktį, perėjau Rytprūsijų-Lietuvos sieną ir elgetaudama atėjau iki Šiaulių.

Tai nebuvo gandas — lietuvių tikrai masės atbėgančių vokiečių šelpė maistu, pinigais ir rūbais. Nebodami griežiausios bausmės, mus slėpė ir ramino. Nuo 1947 iki 1951 metų pėsčiomis apkeliavau visą Lietuvą. Kur nors ilgias apsisotė negalėjau, nes būvau sena ir darbu netikau. Tokiu būdu ilgų savo buvimu nenorėjau žmones varginti. Labiausiai man patiko lietuvių apie Šiaulius — ten daugiausia ir prisilaikiau. Mane visuose kaimuose pažino ir laikė savo šeimos nariu. Čia moterims padėdavau adyti, megzti ir siūti. Labiausiai pamėgau mokytojo B. šeimą iš Gruzdžių. Tai buvo labai nuosirdūs ir malonūs žmonės, kurių visi giminės jau buvo ištrėmti Sibiran. Jis pats buvo geras agronomas, todėl jį dar vis palikdavo, nes be jo jokių būdu negalėjo apsieiti čia

pat esantis sovchozas ir jame veikianti žemės ūkio Mokykla.

Agronomo B. sesuo buvo ištrėmta Sibiran ir retkarčiais parašydavo kur tai iš Japonijos pasienio. Rašė, kad gyvena miške tarp pelkių ir dirba prie miško kirtimo. Sesers du sūnūs nuo ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo. Į sesers laiškus B. neatsakydavo, bijodamas, kad ir ji su šeima neištrėmtų, tačiau tam visą laiką ruošėsi ir lagaminai su būtiniausiais reikmenimis buvo paslėpti. Ar sovietai patyrė, kad jo sesers vaikai partizanavo, nežinia. Jis visą laiką darė žygius, kad jį perkeltų tarnybai į Kauną, ten manydamas galėsias užtuoti savo praeitį ir ilgiau išsilaikyti nuo trėmimo. Ir bendrai, iš visų aplinkės kaimų būdai, o ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo.

Rusų kolonistų buvo tik Šiaulių mieste. Kaimuose po kelias šeimas gyvena seni rusų kolonistai, kurie vietos gyventojų buvo nemėgiami, nes tai buvo NKVD akys ir ausys.

Apie lietuvių, pabėgusių į vakarus, buvo žinoma. Kartą vakarais moteris gavo laišką iš Amerikos, kuriame buvo rašoma, kad jos giminaitis, buvęs tremtinys, rengiasi grįžti Lietuvon. Žmonės apgailestavo, kad vis tik esama kvailių, kurie nori parvykti "sovietų rojūn", kai iš čia milijonai žmonių viską atiduotų, galėdami pabėgti į vakarus.

Kyšininkavimas buvo labai didelis. Žmonės, kad apsisaugojus nuo ištrėmimo, veždavo į Šiaulius kompartijon maisto produktus ir pinigų, tačiau tai mažai žmonės mirė masiniai ir buvo pakasami bet kur. Tuo metu pasklido Rytprūsiose kalbos, kad anoje pusėje Nemuno, Lietuvoje, galima rasti prieglaudą ir maisto. Nors ir netikėjau, bet norėjau patikrinti paskutinį kartą išsigelbėti iš bado mirties. Ir taip 1947 metų vidurvasarį pėsčiomis, naktį, perėjau Rytprūsijų-Lietuvos sieną ir elgetaudama atėjau iki Šiaulių.

Tai nebuvo gandas — lietuvių tikrai masės atbėgančių vokiečių šelpė maistu, pinigais ir rūbais. Nebodami griežiausios bausmės, mus slėpė ir ramino. Nuo 1947 iki 1951 metų pėsčiomis apkeliavau visą Lietuvą. Kur nors ilgias apsisotė negalėjau, nes būvau sena ir darbu netikau. Tokiu būdu ilgų savo buvimu nenorėjau žmones varginti. Labiausiai man patiko lietuvių apie Šiaulius — ten daugiausia ir prisilaikiau. Mane visuose kaimuose pažino ir laikė savo šeimos nariu. Čia moterims padėdavau adyti, megzti ir siūti. Labiausiai pamėgau mokytojo B. šeimą iš Gruzdžių. Tai buvo labai nuosirdūs ir malonūs žmonės, kurių visi giminės jau buvo ištrėmti Sibiran. Jis pats buvo geras agronomas, todėl jį dar vis palikdavo, nes be jo jokių būdu negalėjo apsieiti čia

pat esantis sovchozas ir jame veikianti žemės ūkio Mokykla.

Agronomo B. sesuo buvo ištrėmta Sibiran ir retkarčiais parašydavo kur tai iš Japonijos pasienio. Rašė, kad gyvena miške tarp pelkių ir dirba prie miško kirtimo. Sesers du sūnūs nuo ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo. Į sesers laiškus B. neatsakydavo, bijodamas, kad ir ji su šeima neištrėmtų, tačiau tam visą laiką ruošėsi ir lagaminai su būtiniausiais reikmenimis buvo paslėpti. Ar sovietai patyrė, kad jo sesers vaikai partizanavo, nežinia. Jis visą laiką darė žygius, kad jį perkeltų tarnybai į Kauną, ten manydamas galėsias užtuoti savo praeitį ir ilgiau išsilaikyti nuo trėmimo. Ir bendrai, iš visų aplinkės kaimų būdai, o ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo.

Rusų kolonistų buvo tik Šiaulių mieste. Kaimuose po kelias šeimas gyvena seni rusų kolonistai, kurie vietos gyventojų buvo nemėgiami, nes tai buvo NKVD akys ir ausys. Apie lietuvių, pabėgusių į vakarus, buvo žinoma. Kartą vakarais moteris gavo laišką iš Amerikos, kuriame buvo rašoma, kad jos giminaitis, buvęs tremtinys, rengiasi grįžti Lietuvon. Žmonės apgailestavo, kad vis tik esama kvailių, kurie nori parvykti "sovietų rojūn", kai iš čia milijonai žmonių viską atiduotų, galėdami pabėgti į vakarus.

Kyšininkavimas buvo labai didelis. Žmonės, kad apsisaugojus nuo ištrėmimo, veždavo į Šiaulius kompartijon maisto produktus ir pinigų, tačiau tai mažai žmonės mirė masiniai ir buvo pakasami bet kur. Tuo metu pasklido Rytprūsiose kalbos, kad anoje pusėje Nemuno, Lietuvoje, galima rasti prieglaudą ir maisto. Nors ir netikėjau, bet norėjau patikrinti paskutinį kartą išsigelbėti iš bado mirties. Ir taip 1947 metų vidurvasarį pėsčiomis, naktį, perėjau Rytprūsijų-Lietuvos sieną ir elgetaudama atėjau iki Šiaulių.

Tai nebuvo gandas — lietuvių tikrai masės atbėgančių vokiečių šelpė maistu, pinigais ir rūbais. Nebodami griežiausios bausmės, mus slėpė ir ramino. Nuo 1947 iki 1951 metų pėsčiomis apkeliavau visą Lietuvą. Kur nors ilgias apsisotė negalėjau, nes būvau sena ir darbu netikau. Tokiu būdu ilgų savo buvimu nenorėjau žmones varginti. Labiausiai man patiko lietuvių apie Šiaulius — ten daugiausia ir prisilaikiau. Mane visuose kaimuose pažino ir laikė savo šeimos nariu. Čia moterims padėdavau adyti, megzti ir siūti. Labiausiai pamėgau mokytojo B. šeimą iš Gruzdžių. Tai buvo labai nuosirdūs ir malonūs žmonės, kurių visi giminės jau buvo ištrėmti Sibiran. Jis pats buvo geras agronomas, todėl jį dar vis palikdavo, nes be jo jokių būdu negalėjo apsieiti čia

pat esantis sovchozas ir jame veikianti žemės ūkio Mokykla.

Agronomo B. sesuo buvo ištrėmta Sibiran ir retkarčiais parašydavo kur tai iš Japonijos pasienio. Rašė, kad gyvena miške tarp pelkių ir dirba prie miško kirtimo. Sesers du sūnūs nuo ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo. Į sesers laiškus B. neatsakydavo, bijodamas, kad ir ji su šeima neištrėmtų, tačiau tam visą laiką ruošėsi ir lagaminai su būtiniausiais reikmenimis buvo paslėpti. Ar sovietai patyrė, kad jo sesers vaikai partizanavo, nežinia. Jis visą laiką darė žygius, kad jį perkeltų tarnybai į Kauną, ten manydamas galėsias užtuoti savo praeitį ir ilgiau išsilaikyti nuo trėmimo. Ir bendrai, iš visų aplinkės kaimų būdai, o ištrėmimo buvo pasislėpę ir partizanavo. Vėliau vienas iš jų per susišaudymą su enkavedistais žuvo.

ta, kur padaryta arklidės. Tik kartą per metus jau iš Rygos atvyksta evangelikų kunigas vaikų įšventinimui.

Radio aparatai visi buvo sukongifikuoti 1945-46 m., ir pradžioje buvo draudžiama kitus įsigyti. Vėliau buvo leista, tačiau mažai kas pirkosi dėl jų brangumo ir dėl baimės būti įtartais klausymu užsienio pranešimų.

Apie Šiaulius buvo labai daug partizanų ir jie komunistams bei rusams gyvenimą labai nuodijo. Didžiausios partizanų medžioklės vykdavo žiemos metu — tuomet tūkstanciai rusų karių ir enkavedistų apsupdavo miškus ir juos šukuodavo. Po kaimus eidavo tam tikromis metalinėmis kartimis nešini kareiviai ir tvartuose išbadydavo šieną ir žemę. Žiemos metu daug partizanų žūdavo, nes slėptis buvo labai sunku. Pati mačiau Verbūnuose, kai per laukus traukėsi keliolika partizanų, kuriuos vijosi rusai. Bet partizanų eilės vėl pasipildydavo naujais, daugiausia kolchozininkais, kurie net su šeimomis pasitraukdavo į mišką. Netrukus partizanų eilės ir reguliarių rusų kariuomenės karių. Partizanai veda žūbtinę kovą su krašto okupantais ir jų pakalikais. Vien Verbūnuose partizanai nušovė 9 komunistus lietuvių. Tas pats be pabaigos vyko ir kituose kaimuose. Kartą man nakvojant Meškučių kaime pas pažįstamą ūkininką, buvo atėję partizanai. Jie čia visą naktį valgė, gėrė ir dainavo. Visi buvo žalios kariškose švariose uniformose, gerai ginkluoti ir linksmi vyrai. 1949 m. vasarą partizanai prie Kuršėnų sunaikino visą NKVD garnizoną, apie 200 vyrų. Partizanams buvo pranešta apie garnizono išvykimą operacijoms ir jie tinkamai jau buvo pasiruošę "draugus" sutikti. Tuomet žmonės labai buvo pradžiugę ir buvo pasklidę gandai, kad visoje Lietuvoje įvykęs sukilimas.

Lietuva ne tik man, bet ir visiems Rytprūsijų vokiečiams, buvo šventas vardas. Šį vardą mes kiekvienoje maldoje minėjome su pagarpa ir prašėme Jai Dievą laisvės, už mūsų išgelbėjimą iš bado mirties ir slėpimą nuo azijatinų pavergėjų.

Erdilac Studebaker atstovybėje

rasit geriausią ir pigiausią naujų ir senų mašinų pasirinkimą.

NAUDOKITĖS PROGA!

ERDELAC STUDEBAKER

Saukti Joną Zemaitį.
8003 Broadway Ave.
Cleveland 5, Ohio.
Telef. BR 1-4100.

Namų telef.: PO 1-5958

Atlantic City įvyko Amerikos gražuolių rungtynės dėl Amerikos gražuolės vardo. Jį laimėjo Evelyn Margaret Ay (dešinėje), iš Pensilvanijos.

Clevelande ir APYLINKĖSE

LIETUVIŲ DIENA

nežiūrint šalto ir vėjuoto oro ir p. Karnėnų sodybą sutraukė apie tūkstantį žmonių. Buvo atvykusių svečių ir iš tolimesnių kolonijų — Akrono, Columbus, Pittsburgho, Detroito ir kitur. Jau nuo ankstyvos popietės automobilių virtinės pradėjo važiuoti pro vėliavomis papuoštas Karnėnų sodybos vartus, o apie ketvirtą valandą judėjimui tvarkyti prirėkė policijos pagalbos.

Lietuvių dieną atidarė Clevelando Apylinkės Bendruomenės pirmininkas Stasys Barzdukas, atitinkamą ilgesnį žodį tarė daktaras S. Tamošaitis. Susirinkusius pasveikino ir Solono miesto mēras, kuriam Karnėnų ūkis priklauso.

Sukaupomės Ciurlonio ansamblio, Jaunimo teatro ir Lituanistinės mokyklos jėgomis buvo parodyti St. Paparčio paruošti ir M. Venclausko papildyti lietuvių literatūros vaizdai "Tave svajoja, Tėvy šalie". 90 vaidintojų, šokėjų ir dainininkų grupė, prie senovės lietuvių pilies dekoracijos, atliko masiniam išpildymui pritaikytas ištraukas iš V. Pietario "Algimanto", Kudirkos ir Vyduono raštų. Režisieriaus P. Maželio paruošti, senovės lietuvių rūbais apgęti, vaidintojai akiai teikė pasigeretį na vaizdą, papildytą A. Mikulskio paruoštomis dainomis, A. Raulinaitienės ir L. Sagio tvarkytomis šokiais ir įremtą dail. K. Zilinskio scenovaizdą. Dar didesnio įspūdžio būtų pasiekiama, jei būtų panaudoti apšvietimo efektai.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkė, sušaukusi šią Lietuvių Dieną, susilaukė aiškaus visuomenės pritarimo. Atsilankė įvairaus amžiaus ir abiejų — senosios ir naujosios emigracijos tautiečiai. Jų būtų dar ir daugiau suvažiuavę, jei ne tas šaltas oras. (Clevelande tą dieną buvo tik 50 laipsnių).

Lietuvių Dieną Bendruomenė yra numaciusi rengti kiekvienais metais. Pagal šią metų įspūdžius ji turėtų virsti didžiąja vasaros švente, į kurią atvykti kiekvienas lietuvis jaustų ir pareigą ir malonumą. Gal tik ją rengti reikėtų kiek anksčiau, kol šiltesni orai ir kur privažiavimas patogesnis, ypač neturintiems savų mašinų.

ANTRA DIDELE NELAIMĖ CLEVELANDE

Šiais metais, jau antrą kartą, Clevelandą ištinka didelės nelaimės. Milijoninus nuostolius padarė tornado. Dabar gi, toje pat vakarinėje Clevelando dalyje, 117 gatvė sprogo, greičiausiai, gase vamzdžiai ir išdraskė apie 1,5 mylios gatvę. Katastrofos metu viena moteris užmušta ir virš 60 sužeista. Nuostoliai milijoniniai.

Lygiai pirmoje katastrofoje, lygiai dabar, lietuviai nenukentėjo. Toje miesto dalyje gyvena labai mažas lietuvių skaičius.

LIETUVIŲ RADIO PUSVALANDIS

praėjusį šeštadienį, rugsėjo mėn. 12 d. pradėjo transliacijas naujoje stotyje — WDOK. Programa iš 30 minučių prailginta iki 45 minučių. Dabar lietuvių radijo pusvalandis bus transliuojamas kiekvieną šeštadienį nuo 7:45 iki 8:30 val. vakaro.

Persikėlimo proga į kitą stotį buvo atšvesta ir 4 metų sukaktis. Ta proga pusvalandžio tvarkytojus sveikino ALT, Bendruomenės ir kiti sveikintojai.

SKAUTAMS AKADEMIKAMS

Pranešama, kad sekmadienį, rugsėjo 20 d., šaukiama bendra skautų akademikų ir akademikų sueiga 11:30 lietuvių salėje.

DR. S. TAMOŠAITIS

už davimą savo rezidencijos surengti joje Tautinės Sąjungos skyriaus gegužinė, tariamas nuosirdus aciu.

ALTS valdyba

L. S. "RAMOVĖ" SUSIRINKINIS

Rugsėjo 20 d. 11 v. 30 min. lietuvių salėje šaukiamas L. S. "Ramovės" Clevelando skyriaus narių susirinkimas. Visų dalyvavimas būtinas.

Valdyba

STUDENTAMS

Studentų susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 27 d. 11 val. 15 min. Lietuvių salėje.

Visi studijuojantieji kviečiami dalyvauti.

R. MIEZELIS

Studentų Sąjungos sekretorius, vykdamas iš Chicago į Bostoną, porą dienų viešėjo Clevelande ir lankėsi Dirvoje. Jis yra vienas iš studentų skyriaus redaktorių.

BUVO SUNKIAI SUSIRGĖS

Jurgis Peteris buvo sunkiai susirgęs ir paguldytas į ligoninę. Iš ligoninės parvežtas į namus ir čia palengva sveiksta.

SVEČIAI IS COLUMBUS

Columbus lietuvių būrelis buvo atvykęs į Clevelando lietuvių dieną: Rouika, Sakavičius, Jasevičius ir kiti.

VIESI CLEVELANDE

Ilgą laiką Clevelande gyvenęs kun. Alaburda, iš Floridos, yra atvykęs kelioms savaitėms aplankyti gimines.

ISSIKELIA Į CHICAGĄ

Balys Muliolis Chicagoje pirkto svetainę ir neužilgo iš Clevelando išsikelia ten gyventi.

V. A. BYER,

lietuvis iš New Yorko, persikėlė gyventi į Clevelandą. New York'e išgyveno 25 metus.

PIGIAI!

2 šeimų, 5 ir 6 kambariai. Dvigubas porčius, gase šildymas. Labai geram stovyje.

Gyvenimui ir bizniui. Didelė patalpa krautuviui ir 6 kambarių butas. Pastatas kieme. Tinka įvairiam bizniui.

Ray Nausneris
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

GERA TELEVIZIJA — PIGIA KAINA

Naujausias 1954 metų modelio, 21 colių televizijos aparatas su vieniems metams garantija ir visais taksų mokesčiais pas mus kainuoja tik

\$195.70

SKAMBINKITE HE 1-8602 ir mes jums nemokamai pademonstruosime televizijos aparatą Jūsų namuose. Arba užsukite į C. & F. International Stores 6113 St. Clair gatvę

KVIEČIAME ATVYKTI Į PASKUTINĘ GEGUŽINĘ

NAUJOSIOS PARAPIJOS SODE

Š. m. rugsėjo mėn. 20 d.,

ŠI SEKMADIENI

Pradžia 2 val.

TRADICINĖ LINKSMA PROGRAMA

SOKIAI IR PRAMOGOS IKI VĖLYVO VAKARO

Lietuvių Radijo Klubas

AUKOJO GIMNAZIJAI

Per Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus, gimnazijos rėmėjų būrelį 53, tvarkomą Karolio Ciceno, būrelio narys Edv. Karpėnas, gimnazijos namų pirkimui paaukojo \$5.00.

ATVYKO IS ANGLIJOS

Iš Anglijos į JAV persikėlė gyventi Juozas Ulevičius. Jis, tiesiai iš laivo atvyko į Clevelandą aplankyti savo bičiulį Kęstutį Puskunigį.

PARSIDUODA ŪKIS

120 akrų. Trijų šeimų namas, su visais miesto patogumais. Vasarnamis. Daržinė ir pašaro augykla. Trijų mašinų garažas. Kiti mažesni trobėsiai. Prie gero vieškelio, tarp dviejų gražių miestelių. Yra upė. Daugiau teiraukitės šaukdami:

PO 1-8420 (39)

REIKALINGA

Siuvinimo mašinų operatoriai. Patvyrė. Alga už akordinį darbą. Pastovus darbas.

Nona-Lou Inc.
632 W. St. Clair (39)

PARDUODAMAS 6 KAMBARIŲ NAMAS

su baldais. Viskas parsiduoda už \$5,500. Netoli Euclid Beach. Kreiptis: P. J. Kersis
Telef.: MA 1-1773

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 4505 Addison Rd.

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums. Modernūs portretai, vestuvės, šeimyniniai, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų spalvingi fotografai, dabar CLEVELANDE.

Pirkit pas savus

Amžinai nerūdijančio plieno virimo puodus dabar galima užsisakyti ir išsimokėti. Mažas komplektas 4 dol. didelis 8 dol. mėnesiui. Be nuosimčių.

VYTAUTAS PASAKARNIS

Cleveland Lustre Craft Co.
1219 East 61
Tel. EN 1-7770
Nemokamas demonstravimas.
Priimami užsakymai.

KORTAVIMO VAKARAS

Motėrų Labdarybės Draugija rugsėjo mėn. 18 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro, Naujosios parapijos salėje, rengia kortavimo vakarą. Bus durų laimėjimas ir stalų dovanos. Pelnas parapijos bažnyčiai.

METINIS DEMOKRATŲ ISVAŽIAVIMAS

Metinis Cuyahoga County Demokratai jautienos kepiamas šį kartą įvyks Euclid Beach Parke, rugsėjo 20 d. nuo 1 val. — pranešė tos gegužinės direktorius Sam David. Bus įvairių pasilinksminimų suaugusiems ir vaikams ir proga pažinti kandidatus ateinančioms miesto tarybos ir teisėjų rinkimams. Vyr. kalbėtojas bus Albert S. Porter.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui. Galima su maistu.

Telef. EN 1-5315. (39)

LIETUVIAI DAŽYTOJAI — DEKORATORIAI

menininko priežiūroje darbus atlieka greitai ir sąžiningai. Namų dažymą ir vidaus dekoravimą duoda metams išsimokėjimui.

Kreiptis telefonu: EX 1-4245

Patar! kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs renginiai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvelyje

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai. Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaiviantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Turime Baltos Meškos alų. Parengiama vestuvėms, ballams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atmeta ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

CLEVELANDIEČIŲ DEMESIUI

Dirvos redakcija visų clevelandiečių patogumui praneša, kad norintieji savo artimiesiems ir pažįstamiems per laikraštį pranešti apie savo išvykimus atostogų, apie šeimos šventes, laimingus ir nelaimingus atsitikimus, tą gali padaryti nemokamai.

NAUJA REAL ESTATE ISTAIGA

Clevelando ir apylinkių lietuviams pranešama, kad atidaryta nauja, lietuvių vedama Real Estate istaiga — 7032 Wade Park Avenue.

Kiekvienas gaus greitą ir teisingą patarnavimą. Todėl turintieji ką parduoti ar mainyti, norintieji namus ar ūkius pirkti, kreipkitės:

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.

Tel. HE 2-2922

Namų telefonas: EV 1-1952

Savininkas A. Kazakevičius (36)

2%
ON YOUR SAVINGS

VISI BANKINIAI REIKALAI

Atsilankę Lietuvių Banke galite atlikti iš karto daug reikalų ir sutaupyti laiko.

Cia galite gauti paskolas pirkimui, pagerinimui ar namų taisymui, pirkti čekius, užsimokėti už gasą, elektrą ir kitokias sąskaitas, sigyti kelionių čekius. Cia galima pirkti JAV taupymo bonus.

Taupytojai už indėlius nuo liepos mėn. 1 d. gaus 2½%.

Bankas baigtas remontuoti, padidintos patalpos ir labai patogus klientams.

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10.000.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198

Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų oro vėdinimas

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykit savo kaimynystės Moncrief pardavėjų

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515.

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBES

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė Aldona Wilkis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6244. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: Garfield 1-7406).

TRYŠ KLAUSIMAI

Aną dieną, besklaidant laikraščius, kilo man trys klausimai, kuriems noriu pabandyti pajieškoti atsakymo.

1. KOKIA ISTORIJA?

"Nepaisant vasaros karščių, TMD (Tėvynės Mylėtojų Draugijos) organizatoriai rūpinasi Lietuvos istorijos išleidimu", — taip praneša TMD sekretorius M. Kasperaitis iš Racine, Wis.

Toks pranešimas laikraščiuose nebe pirmas, bet dar niekur neteko pastebėti, kokią, būtent, Lietuvos istoriją TMD rengiasi išleisti.

Ar tai bus trečia A. Šapokos "Lietuvos istorijos" laida, kurios antrosios laidos neužteko visiems pareikalavimams patenkinti? Ar tai bus V. Sruogienės dabar parašytoji? Bet šią juk leidžia "Terra", ne TMD. Ar gal tai bus vadinama populiariu o j i Lietuvos istorija, apie kurią buvo sen ten prasitarta (irgi V. Sruogienės parašyta?). Ar gal tai kokio naujo istoriko darbas?

Sis klausimas nėra priekaištų TMD, kad ji ryžosi leisti Lietuvos istorijai pasvęstą veiklą. Gera, kad leidžia, ypač, jeigu numato, kad tuo leidiniu bus susidomėjimo. Tik, man regis, rūpinantis ką nors išleisti tokiais pagrindais, kur reikia vienokio ar kitokio platesnės visuomenės prisidėjimo (šiuo atveju — įstojimo į TMD narius), yra reikalinga ir nau d i n g a aiškiai pasakyti, kokio pobūdžio leidinys numatomas leisti. Šiuo atveju TMD valdyba, man regis, turėtų nespėti, kokio autoriaus veiklą ji rengiasi išleisti, bei kokio pobūdžio ir apimtį tas veiklas bus. Pvz., jeigu tai bus A. Šapokos redaguotosios istorijos trečioji laida, tai tada aš žinotiu, ką su ja daryti, nes turiu ir I ir II laidas. Jeigu tai naujas veiklas, tai vėl galėsiu apsispręsti, kaip j TMD pasiūlymą atsileipti.

2. KAS NEBEATSKIRIA TUMO NUO PALECKIO?

Tūlas Algirdas "Naujiene" surašė eilę priekabiavimų prie vienos kan. M. Vaitkaus kalbos. Tai jam žodis "pasitaiskai" nepatiko, tai kamauninko teigimai nepatikimi, tai jis per drąsiai kalbėjo, kad net kun. Prunskio veide "sokinėjo nepasitenkinimo kipseliai"... Tiek to. Aš čia noriu paklausti tik apie vieną to Algirdo posakį, būtent:

"Stebėtina, kad kun. Tumas, kuris tame susirinkime (Kaune, pas vyskupą B. K. N.), sėdėjo, buvo labai ramus. O juk, kaip žinome, jis nevisada būdavo toks tylus tylutėlis. Atsimenu, kaip jis Kauno teatre išėjo prieš Smetonos valdžią. Tai buvo drąsus maištininkas tuomet Lietuvoje".

Iš kur tas p. Algirdas tokį dalyką "atsimenu"? Kiek aš atsimenu, tai Paleckis, o ne kan. Tumas, bandė kartą Kauno teatre sakyti prakalbą prieš A. Smetonos vyriausybės sutikimą priimti lenkų ultimatumą diplomatinį santykių užmezgimo reikalu 1938 metais. Tiesa, Paleckis tuo bandė pasekti kan. Tumo pavyzdžiu, kadangi anas irgi buvo kartą viešai prabilęs Kau-

B. K. NAUJOKAS

no teatre. Tikrai kan. Tumo tas prabilimas buvo visiškai ne ta tema, kokią p. Algirdas sakosi atsimenęs. Būtent, kan. Tumas, "Aušros Sūnų" vaidinimo metu (kur vaizduojamas lietuviškos spaudos persekiojimas caro laikais), pertraukęs metu atsistojo ir viešai kreipėsi į anuometinį prezidentą A. Stulginskį, sakdamas, kad, štai, jaudinamės dėl lietuviškos spaudos persekiojimų rusų laikais, o čia tuo pačiu metu už straipsnį lietuviškame laikraštyje jau nepriklausomos Lietuvos valdžia pasodino į kalėjimą pirmąjį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną... Kan. Tumas viešai kreipėsi į prez. A. Stulginskį, kad tas įsikvištų į tą reikalą.

Tai gi p. Algirdas aiškiai supainiojo kan. Tumą su J. Paleckiu. Bet jeigu jau jis nesugebėjo pastebėti skirtumo, tai ar negalėjo to pastebėti kas nors "Naujienu" redakcijoj? Ar ten, redakcijoj, kažkas iš apsilėidimo deda neatsakingus plepalus neskaitys, ar tai daroma tyčia, kad tik ko daugiau visokių nesąmonių būtų apie Lietuvos gyvenimą prirašyta?

3. AR "KELEIVIS" BOIKOTUOJA KERSTENO REZOLIUCIJĄ?

"Naujienu" atkakliai teigia, kad "Dirva" boikotuoja ar bent boikotavusi Kersteno rezoliuciją: nedaug apie ją terašiusi, nedėjusi nei Kersteno nei kitų tos akcijos dalyvių fotografijų. (Kersteno fotografiją "Dirva" gavo tik po asmeniškos intervencijos p. J. Rimašausko, kuris vyko į Chicago ir buvo prašytas tai atlikti. Gavus tuoj buvo ir įdėta. Red.), daugiau pasisakiusi tik po rezoliucijos priėmimo.

Tyčia pavarčiau "Naujienu" dvasinio brolio "Keleivio" rinkinį, apimantį visą laikotarpį, kuriuo vyko akcija dėl tos rezoliucijos. (Rinkinyje trūksta tik 22-o nr.). Kas gi ten yra apie Kersteno rezoliuciją?

Balandžio 1 d. "Keleivis" idėjo ALT pranešimą apie jos delegacijos vizitą pas prezidentą. Ten trumpai paminėtas ir sumanytas siekti to, kas vėliau tapo žinoma Kersteno rezoliucijos vardu. Jokių editorialų, jokių fotografijų.

Gegužės 27 dieną (t. y., po 8 savaitių) "Keleivis" idėjo vėl tik ALT išsiuntintą pranešimą "Organizacijų ir Veikėjų Dėmesiu", kur buvo ir j Atstovų Rūmus jau prieš tris savaites įneštas Kersteno rezoliucijos turinys. Irgi nei editorialo, nei fotografijų ta proga.

Pradžio dar 7 savaitės ir "Keleivis" (liepos 15) pranešė apie ALT Vyk. K-to apsilankymą Washington — 65 eilutės. Taip pat be jokių savo nuomonės pareiškimų ar kokių paskatinių bei pamokymų, kaip skaitytojai turėtų prie tos akcijos prisidėti. (Nebent dar būtų kas buvę 22-me numeryje, kurio, deja, neturėjau galimybės patikrinti).

Dar po dviejų savaitių (liepos 29) "Keleivis" jau pranešė, kad rezoliucija priimta — 40 eilučių pranešimas. O rugpjūčio

5 d. pranešė, kad yra sudaryta komisija rezoliucijai vykdyti ir kad šį dalyką pirmasis sumanė (pakioš minti ALT Vyk. K-tui) adv. J. Briedis iš New Yorko, kuris, kaip žinoma, yra socialdemokratų atstovas Taryboje.

Toliau apie tą reikalą "Keleivis" vėl nei žodžio nekalba — nei editorialais, nei fotografijomis.

Tiesa, ir "Dirvoj" nebuvo tuo reikalu rašyta tiek, kiek "Naujiene" ar "Drauge". To priežastį "Dirvos" redaktoriaus yra paminėjęs. Galbūt ta pati priežastis ir "Keleiviui" neleido daugiau dėmesio skirti visai tai akcijai. Nes ką gi redakcija turi daryti, jei negali siuntinėti specialių korespondentų paskui veikėjus, o tie veikėjai, jei ir telkiasi ne jų pačių redaguojamiems laikraščiams išsiųsti kokius "cirkularus", tai tik po to, kai savuose laikraščiuose jau yra viską išbūniję...

Tad klausimas čia pasidaro dvilypis: a) Ar "Naujienu" ir ALT korespondentų dr. P. Grigaitis kaltina ir "Keleivį", kad jis "boikotavo" Kersteno rezoliucijos akciją? b) Jei ne, tai kodėl jis kaltina "Dirvą", kuri vistiek daugiau už "Keleivį" parodė ir teberodo dėmesio tam reikalui?

GRAŽI PRADŽIA VYDŪNO FONDUI

Didelis lietuvis, brangus rašytojas, savitas filosofas, taurus žmogus Vydūnas, nukeliaujamas į Anapų, paliko šviesų atminimą. Vydūno Fondo Komitetas, kurį sudaro B. Babrauskas, M. Krupavičius, St. Lorzaitis, V. Sidzikauskas, E. Simonaitis, L. Šimutis ir K. Žaluskas, prieš mėnesį spaudoje paskelbė atsisaukimą, kviesdamas mūsų tautiečius, kuriems brangus Vydūno atminimas, prisidėti aukomis laikinam Vydūno paminklui pastatyti ir jo rinktiems raštams išleisti. Jaut-

19 metų Japonijos sosto įpėdinis. Akihito atvyko ilgesniam vizitui į Ameriką. Jį pasitiko valstybės sekretorius J. F. Dulles ir trumpam vizitui tuoj priėmė prezidentas Eisenhower.

AR ŽINAI?

Greit turėsime namų su automatiškai uždaramais ir atidaramais langais. Namų išorėje pritaikomas tam tikras kontrolinis aparatas. Vos keliems lietaus lašams, ar net rūkui — žiūrint, kaip tas aparatas nureguliuotas, — ant lango ir ant aparato nukritus, kontrolinis aparatas įjungia elektros motoruką, kuris uždaro langus. Kai visą dregmę išgaruoja, vėl įjungiamas motoras ir atidaro langai.

Nauji sunkvežimiai greit turės rodyklę oro spaudimui padangose parodyti. Be to, tokio sunkvežimio vairuotojas, mygtuką tepaspaudęs, galės tuoj pat minkštą padangą pripumpuoti.

Gyventojų surašymo, įstaigos daviniais, praėjusiais metais amerikiečių šeimos vidurkis buvo 3,5 asmenys.

Tarp 111.600.000 amerikiečių virš 14 metų amžiaus, 73 mi-

riesiems aukotojams reiškiamas nuosirdi padėka. Pradžią jau graži, bet laukiama daugiau talkininkų. Aukos prašome siųsti Rašytojų Draugijos pirmininko vardu: B. Babrauskas, 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

Po \$5 aukojų: Ben. Babrauskas, Vikt. Bačinskas, K. Dabulavičius, prof. St. Dirmantas, Pr. Gedvila, Br. Gladkauskas, Petras Jaras, K. ir L. Jasėnai, Pr. Linkus, K. Mažonas, B. Pauza (Hamilton, Ont.), E. ir J. Pušneraičiai, H. Rakauskas, J. Stulgai, dr. Gr. Valančius, V. Valteris, Ona Vildženė ir Eug. Vilkas. Kazy's Žilėnas — \$4, Jonas Vosylius — \$1.

Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 121 kuopa Racine, Wis. atsiuntė \$10, o Sandaros 29 kuopa Detroit, Mich. savo gegužinės metu šiam reikalui suaukojo \$31.50: Fel. Motuzas — \$5, A. ir O. Ambrozevičiai — \$4, Jurgis Augustaitis, Vl. Barauskas, Jonas Jonynas, J. Laukonis, Just. Pilka, Z. ir J. Rudvaliai, Ant. Strazdas ir J. Tamošiūnas po \$2, dr. J. Zoraitis, Pov. Molis, Ant. Naruševičius, Svet. Paulauskas ir Pov. Vaitiekūnas po \$1, dr. Br. Baleniūnas — \$1.50. Iš viso \$136.50. Pasekime pirmųjų aukotojų pavyzdžiu!

Vydūno Fondo Komiteto vardu aukotojams dėkoja Bent. Babrauskas, LRD Pirm.

Washington buvo aptarti Pacifiko gynimo reikalai. Pasitarimuose dalyvavo (iš kairės) Australijos užsienio reikalų ministeris Richard G. Sasey, JAV valstybės sekretorius J. Foster Dulles ir Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministeris T. Clifton Webb.

lioni buvo vedusiųjų, apie 24 milijonai viengūnių, per 9 milijonai našlių, 3,5 milijonai vedusių ir išteklėjusių, bet gyvenančių skyrium ir per 2 milijonai persiskyrusių.

Nuo 1950 metų pastoviai didėja moterų perteklius.

Amerikos kariuomenė savo reikalams krašte turi 42 kepyklas.

Neseniai kariuomenė nupirko 12 milijonų svarų valgomos druskos. Šis druskos kalnas ištirps per 6 mėnesius tarp pasaulyje išblaškytų karių ir civilinių kariuomenės tarnautojų.

Višta per kiaušinius 21 dieną, gulbė — 42, o Australijos strutis — 54-64 dienas. Tarp kitko, strutiukus išperi tėtis, nė mama.

Lexingtono (Kentucky) žemės ūkio akademija ištyrė, kad tabakas yra vienintelis augalas, kuris metų metais gali būti sodinamas toj pačioj vietoj ir kuris nenualina žemės.

10 milijonų amerikiečių šeimų gyvena pastoviai deficite, t. y. išleidžia daugiau, nei uždirba.

96% Anglijos gyventojų yra gimę pačiame krašte arba dominijose.

Tūlas Anglijos ūkininkas turėjo savo šimtetį kopūstų derlių sušerti gyvuliams tik dėl to, kad kopūstų galvos buvo per didelės ir jis negalėjo jų parduoti. Kopūstai svėrė nuo 8 iki 12 svarų galvą.

Siaurės Karolinoje ūkininko pajamų vidurkis nuo kiekvienos šeimos galvos pakilo nuo 61 dolerio 1932 metais iki 584 dolerių 1950 m.

Amerikos turistai skundžiasi, kad su jais kaskart blogiau elgiamasi Prancūzijoje ir Italijoje. Italijos komunistų partija išleido nesenai savo nariams įžalaus elgesio su amerikiečiais vadovėlių.

1968 metais baigsis 99 metams sudarytoji sutartis ir Suez kanalas turi pereiti Egipto kontrolėn.

Mokslininkai mano, kad kirvis yra pirmasis žmonijos įrankis ir ginklas, gavęs kotą.

Hildesheim apskritys (Vokietijoje) teismas šiomis dienomis turėjo teisti storiausią vokiečių, 150 kv. (apie 335 svarus) sveriantį buv. kaimo burmistą H. Briumerį. Tačiau paaiškėjo, kad kaltinamasis dėl savo kompleksijos negalėjo pasiekti apskrities miesto nei traukiniu, nei automobiliu. Teismui neliko ki-

tos išeities, kaip tik paskirti specialią sesiją kaltinamojo gyvenamoje vietoje.

Ryšių su tuo, jau kyla naujas galvosūkis — kur kaltinamąjį dėti, jei teismas priteistų kalėjimo bausmę. Policija jau nustatė, kad visame apskrity nėra jam tinkamos kalėjimo patalpos.

Stalinui mirus, pro jo karštą per 72 valandas pradėdavo 5 milijonai jo pavaldinių. Jei Maskvos "Tiesa" parašė tiesą, tai žmonės turėjo judėti "tik" 35 km. (virš 20 mylių) greičiu į valandą... Vr.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO PLOKŠTELIŲ ALBUMAS

Seniai lauktos Čiurlionio ansamblio plokštelės šiuo metu jau yra gaminamos ir greitai laiku pasirodys. Ansamblis į plokšteles (records) įdėdavo 16 būdingiausių savo repertuaro dainų, išpildomų mišraus choro, mišraus choro su kanklių orkestru ir solistais, moterų choro su kanklių orkestru ir soliste J. Kristolaityte, vyrų choro ir mišraus dueto. Plokšteles gamina "RCA Victor" firma.

Albumo kaina yra \$10.00, bet visiems užsiskakusiems iš anksto iki spalio mėn. 15 d. daroma nuolaida — su persiuntimo išlaidomis albumas, kuri puošia dail. V. Raulinaičio viršelį, ansamblio ir dirigento A. Mikulskio nuotraukos, siunčiamas tik už \$9.00.

Norintieji pasinaudoti šia nuolaida prašomi užpildyti pridėdamą atkarpą ir pasiųsti šiuo adresu:

Čiurlionio Ansamblis
c/o Mr. J. Nasvytis
771 E. 91 St.
Cleveland 8, Ohio, U.S.A.

Prašome čekių ar pašto perlaids vardinėti: ČIURLIONIS. ENSEMBLE. Šiomis sąlygomis albumas siunčiamas tik JAV ir Kanadoje.

Visas įmones ir organizacijas ar pavienius asmenis, kurie būtų suinteresuoti ansamblio plokštelių platinimu visuose kraštuose, dėl informacijų prašome kreiptis tuo pačiu adresu.

Prašau man atsiųsti Čiurlionio ansamblio plokštelių albumą(us)
Vardas ir pavardė
Tikslus adresas:
Pridedu \$..... [pašto perlaids (money order), čekiu]
Parašas

ČIURLIONIO PIANO KŪRINIŲ PLOKŠTELĖ

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės rūpesčiu išleidžiama M. K. Čiurlionio žymesniųjų piano kūrinų plokštelė (records). Plokštelėje yra žinomo mūsų pianisto Andriaus Kuprevičiaus įskambinti šie M. K. Čiurlionio kūriniai: Muzikos bruožai, Trys prelūdai, Nokturnas ir liaudies dainos "Bėkit bareliai" variacijos.

Minėta plokštelė pasirodys rinkoje rugėjo mėn. pabaigoje. Ją gamina žinoma R C A "Victor" firma. Plokštelės (long playing 33 1/2 RPM) kaina su pašto išlaidomis š. Amerikoje ir Kanadoje — 5 dol.

Plokštelė įdėta į atitinkamą voką papuoštą iš vienos pusės paties M. K. Čiurlionio grafika, iš kitos — pianisto A. Kuprevičiaus nuotrauka. Taip pat voke yra ir trumpos abiejų menininkų biografijos. Dalis plokštelių ir vokų turi tekstą lietuvių kalba, kita dalis — anglų.

Išleisdama šią plokštelę ALB Clevelando apylinkė nori prisidėti prie lietuviškos kultūros ugdymo ir jos garsinimo, nes M. K. Čiurlionio kūryboje atsispindi lietuvių tautos dvasia išaugusi ir giliai susijusi su mūsų gimtuoju kraštu. Todėl įmonės, organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi padėti šią plokštelę platinti arba bent ją įsigyti.

Visos informacijos platintojams suteikiamos šiuo adresu: Mr. J. Nasvytis, 771 East 91 St., Cleveland 8, Ohio.

Norintieji įsigyti šią plokštelę siunčia šią atkarpą:

Prašau atsiųsti M. K. Čiurlionio piano kūrinų plokštelę.
Vardas ir Pavardė
Tikslus adresas:
Egz. skaičius: Lietuvių k.
anglų k.
Pridedu \$..... (čekiu, pašto perlaids)
Parašas

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVA —
TAS NESIGAILEJO!